

IZVJEŠTAJ RADU I FINANSIJSKOM POSLOVANJU JP „KOMUNALNO BRČKO“ D.O.O. BRČKO DISTRIKT BiH ZA 2021. GODINU

JP "Komunalno Brčko" d.o.o.
Brčko distrikt BiH
JP "Комунално Брчко" д.о.о.
Брчко дистрикт БиХ

Godišnji izvještaj o poslovanju Javnog preduzeća za komunalne djelatnosti „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH predstavlja vjerodostojan prikaz rezultata poslovanja Preduzeća ostvarenih u poslovnoj 2021. godini.

Izveštaj obuhvata podatke o poslovanju Preduzeća po organizacionim jedinicama i Finansijski izvještaj za period januar – decembar 2021. godine.

SADRŽAJ

SADRŽAJ	3
1.UVOD	5
1.1. Osnivanje preduzeća	6
1.2. Djelatnost preduzeća	6
1.3. Rukovodstvo preduzeća	6
2.ŠEMA ORGANIZACIONE STRUKTURE JP „KOMUNALNO BRČKO“	7
3.KORPORATIVNA KULTURA	8
4.INTEGRISANI SISTEM UPRAVLJANJA	9
5.OSTVARENJE CILJEVA KVALITETA ZA 2021. GODINU	11
6.DOGAĐAJI KOJI SU OBILJEŽILI 2021. GODINU	12
7.LJUDSKI RESURSI	14
7.1. Realizovane aktivnosti u 2021. godini	14
8.RJ ADMINISTRACIJA	18
9.RJ ELEKTRODISTRIBUCIJA	19
9.1. Ostvarenje ciljeva poslovanja RJ „Elektrodistribucija“	19
9.2. Redovne aktivnosti i rezultati u 2021. godini u RJ Elektrodistribucija	21
10.RJ VODOVOD I KANALIZACIJA	27
10.1. Ostvarenje ciljeva poslovanja RJ „Vodovod i kanalizacija“	28
10.2. Redovne aktivnosti i rezultati u RJ Vodovod i kanalizacija u 2021. godini	29
11.RJ ČISTOĆA	35
11.1. Ostvarenje ciljeva poslovanja RJ „Čistoća“	35
11.2. Redovne aktivnosti i rezultati u 2021. godini	37
12.FINANSIJSKI POKAZATELJI POSLOVANJA ZA 2021. GODINU	42
12.1. Bilans uspjeha	43
12.1.1. Poslovni prihodi	44
12.1.2. Poslovni rashodi	44
12.1.3. Finansijski prihodi	46
12.1.4. Finansijski rashodi	46
12.1.5. Ostali prihodi	46
12.1.6. Ostali rashodi i gubitci	46
12.2. Bilans stanja	49
12.2.1. Stalna sredstva i dugoročni plasmani	49
12.2.2. Tekuća sredstva	50
12.2.2.1. Zalihe materijala, rezervnih dijelova i sitnog inventara	50
12.2.2.2. Gotovina i gotovinski ekvivalenti	50
12.2.2.3. Kratkotočna potraživanja	50
12.2.2.4. Kratkoročna potraživanja od kupaca	50
12.2.2.5. Potraživanja za zatezne kamate	51
12.2.2.6. Potraživanja od fondova za bolovanje	51
12.2.2.7. Aktivna vremenska razgraničenja	51

Izveštaj o radu i finansijskom poslovanju JP „Komunalno Brčko“ za 2021. godinu

12.2.3.	Kapital.....	51
12.2.4.	Dugoročna rezervisanja	51
12.2.5.	Kratkoročne obaveze.....	52
12.2.5.1.	Kratkoročne finansijske obaveze.....	52
12.2.5.2.	Obaveze iz poslovanja	52
12.2.5.3.	Obaveze po osnovu plata, naknada i ostalih primanja zaposlenih.....	52
12.2.5.4.	Druge obaveze.....	52
12.2.5.5.	Obaveze za uplatu PDV.....	53
12.2.5.6.	Obaveze za poreze.....	53
12.2.6.	Pasivna vremenska razgraničenja	53
12.3.	IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA.....	53
12.4.	UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA.....	54
12.4.1.	Tržišni rizik.....	54
12.4.2.	Rizik likvidnosti.....	54
12.4.3.	Kreditni rizik	54
12.5.	IZABRANI FINANSIJSKI PODACI	55
12.6.	FINANSIJSKI POKAZATELJI	56
12.6.1.	Pokazatelji profitabilnosti	57
12.6.2.	Pokazatelji aktivnosti	58
12.6.3.	Pokazatelji finansijskog stanja	58
12.6.3.1.	Pokazatelji likvidnosti	58
12.6.3.2.	Pokazatelji ekonomičnosti.....	59
12.6.3.3.	Pokazatelji zaduženosti	59
12.6.3.4.	Rentabilnost investiranog kapitala	60
13.	ZAKLJUČAK	62

1. UVOD

Izveštaj o ostvarenim rezultatima poslovanja JP „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH za 2021. godinu pripremljen je u cilju informisanja korisnika, kupaca, partnera, osnivača i drugih zainteresovanih strana, o relevantnim pokazateljima poslovanja preduzeća, prije svega o realizaciji elektroenergetskog bilansa, obimu proizvodnje i distribucije vode, količinama prikupljenog i deponovanog otpada, održavanju i uređenju javnih i zelenih površina, realizaciji plana poslovanja, plana ljudskih resursa i plana ulaganja. Kroz izveštaj su data poređenja ostvarenih energetske veličina, vodnih bilansa i finansijskih veličina u odnosu na ostvarenja iz prethodnih godina.

Ovaj izveštaj je kreiran na osnovu izvještaja o radu za 2021. godinu svih organizacionih jedinica u preduzeću, u kojima su detaljnije objašnjene djelatnosti i procesi rada preduzeća, te na osnovu finansijskog izvještaja.

Poslovna 2021. godina bila je puna izazova za JP „Komunalno Brčko“ – od pandemije bolesti COVID-19, koja je otežala organizaciju posla, posebno na terenu, preko problema u vodosnabdijevanju lokalnih vodovoda, do dotrajale infrastrukture koja zahtijeva rekonstrukciju, kvarovima na vozilima i zimskim problemima sa kvarovima na elektro mreži. Ipak, preduzeće ima čime biti i zadovoljno, jer je i ovu poslovnu godinu završilo pozitivnim poslovnim rezultatom. Za više od 450 radnika redovno se isplaćuju plate i izmiruju sve ostale obaveze. Kvarovi na lokalnim vodovodima su otklonjeni, a mreža i bunari revitalizovani. Realizovani su i grantovi za poboljšanje elektrodistributivne infrastrukture. Povećan je vozni park u RJ Čistoća itd.

Ostvarena je neto dobit u iznosu od 1.368.995 KM. Ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 47.475.670 KM, a ukupni rashodi u iznosu od 46.106.675 KM. Time je i ove poslovne godine nastavljen kontinuitet pozitivnog i stabilnog poslovanja Preduzeća, urednog izmirivanja obaveza prema dobavljačima, državnim organima i institucijama, te zaposlenima i kreditorima.

Prezentovane informacije u Godišnjem izvještaju o poslovanju mogu poslužiti za realno i objektivno sagledavanje rezultata poslovanja u protekloj godini, te za donošenje poslovnih odluka o poboljšanju rada JP „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH u narednom periodu, a sve u cilju dugoročne održive uspješnosti u poslovanju i razvoja preduzeća, uz povećanje efikasnosti i uvažavanje zahtjeva integrisanog sistema upravljanja.

1.1. Osnivanje preduzeća

Javno preduzeće „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH osnovano je Odlukom Skupštine Brčko distrikta BiH broj: 0-02-022-81/07 od 26.06.2007. godine („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“ broj: 20/07, 21/07, 24/08.) i upisano u Registar kod Osnovnog suda Brčko distrikta BiH pod brojem: 096-0-Reg-07-000889 od 28.12.2007. godine. Preduzeće posluje od 01.01.2008. godine u skladu sa Odlukom o osnivanju i Zakonom o javnim preduzećima Brčko distrikta BiH.

1.2. Djelatnost preduzeća

Osnovne djelatnosti JP „Komunalno Brčko“ su distribucija, snabdijevanje i trgovina električnom energijom, proizvodnja i distribucija vode, prikupljanje, transport i deponovanje otpada, čije obavljanje je uređeno kroz organizacionu strukturu od četiri radne jedinice:

- ✓ RJ Elektrodistribucija,
- ✓ RJ Vodovod i kanalizacija,
- ✓ RJ Čistoća, i
- ✓ RJ Administracija.

1.3. Rukovodstvo preduzeća

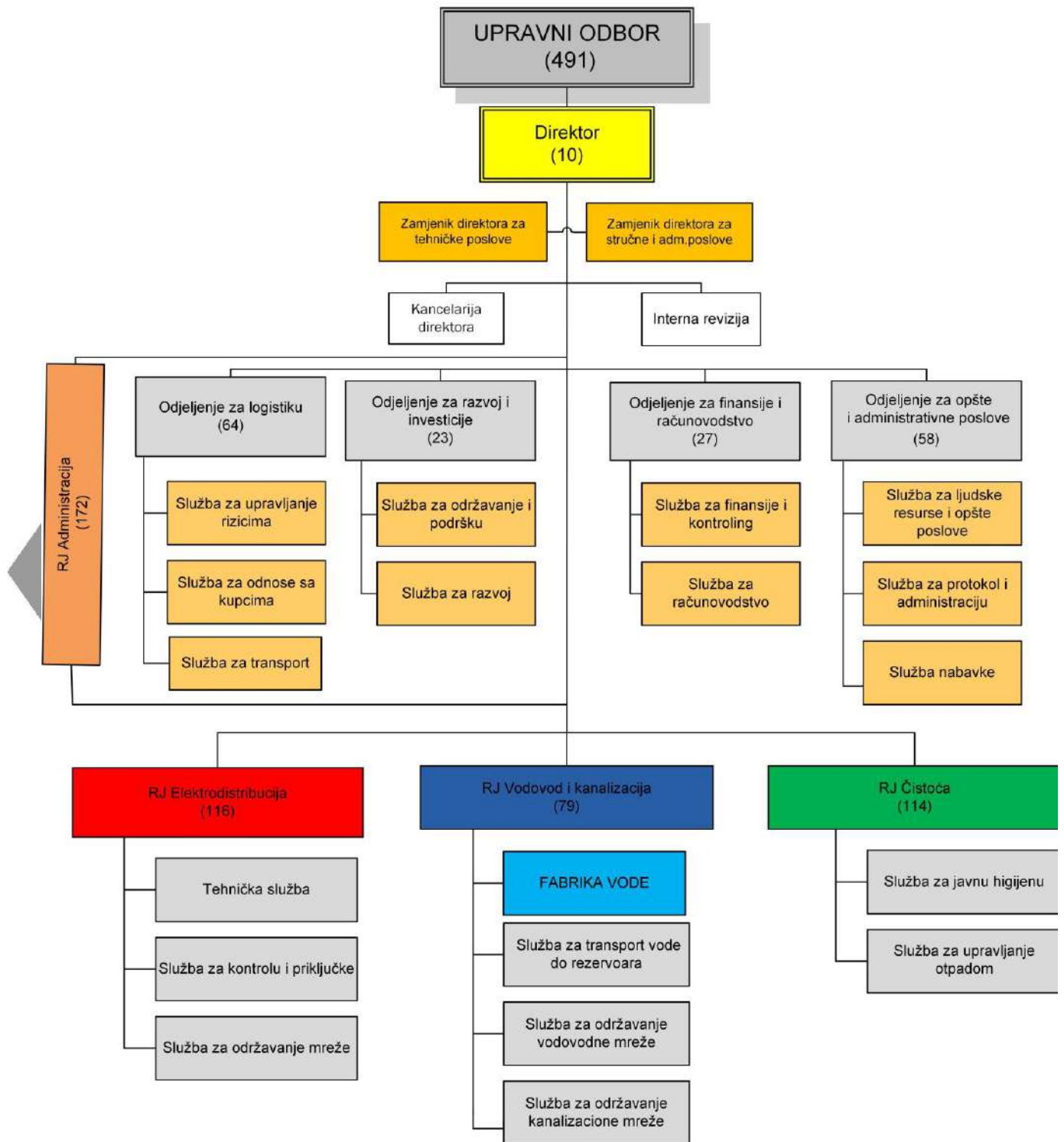
Javnim preduzećem „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH upravlja Upravni odbor od pet članova, koji za svoj rad odgovara osnivaču – Skupštini Brčko distrikta BiH.

Nakon više od osam mjeseci rada u smanjenom sastavu, 29. decembra 2021. godine održana je sjednica Upravnog odbora preduzeća u potpunom sastavu. Jedan od članova Upravnog odbora, Miodrag Peranović, razriješen je članstva u Upravnom odboru na lični zahtjev u martu 2021. godine, dok je (sada već) prethodni predsjednik UO takođe zatražio razrješenje u novembru 2021. godine, što je Skupština Brčko distrikta BiH prihvatila.

Nakon što je nadležna skupštinska komisija provela izbor nova dva člana, a Skupština ih imenovala, od decembra 2021. godine u Upravnom odboru preduzeća su: Saša Vrkačević, Mirsad Hasanbašić, Muamer Ahmetpahić, te Dragan Tomić i Davor Ninić, kao novi predsjednik Upravnog odbora.

Direktor preduzeća je Kemal Atić, a zamjenici direktora Dragan Jelisić i Branka Đurić.

2. ŠEMA ORGANIZACIONE STRUKTURE JP „KOMUNALNO BRČKO“

3. KORPORATIVNA KULTURA

Misija JP “Komunalno Brčko” - Naša misija je da pružamo usluge distribucije i snabdijevanja električnom energijom, proizvodnju i distribuciju vode, prikupljanje i odvodnju otpadnih voda, prikupljanje i deponovanje otpada te održavanje higijene javnih površina. Sve usluge su na nivou propisanog kvaliteta, maksimalno prilagođene zahtjevima korisnika. Poslujemo transparentno, poštujući zakonske propise, primjenjujući najviše standarde u oblasti upravljanja poslovnim procesima i razvijamo partnerske odnose sa korisnicima naših usluga, institucijama, dobavljačima te ostalim zainteresovanim stranama.

Vizija JP “Komunalno Brčko” – Želimo biti primjer uspješnog preduzeća koje pruža komunalne usluge u skladu sa najvišim standardima kvaliteta, ostvarujući zadovoljstvo kupaca, zaposlenih i šire društvene zajednice, te preduzeće koje stalno unapređuje procese rada i sistem poslovanja, integrišući pitanje zaštite životne sredine, brige za zaposlenike i posjetioce, te bezbjednost informacija u sve radne aktivnosti.

TEMELJNE VRIJEDNOSTI :

- **Profesionalnost** – u obavljanju poslova i zadataka zaposlenici postupaju ispravno, pravedno i nepristrasno, te savjesno i odgovorno, u skladu sa najvišim profesionalnim standardima, propisima i rokovima, izgrađujući pri tome odnose međusobnog povjerenja i saradnje;
- **Usmjerenost na kupce** – prepoznavamo potrebe naših kupaca, te doprinosimo ostvarivanju njihovih ciljeva, nudeći im visoko-kvalitetnu uslugu;
- **Ekološka osviještenost** – temelje za buduće generacije gradimo zajedno sa lokalnom zajednicom, pri tome omogućavajući zaštitu životne sredine, poboljšanje kvaliteta života zajednice u kojoj poslujemo, kao i održivi razvoj;
- **Timski rad** – pružanje kvalitetne usluge i stvaranje novih vrijednosti za širu zajednicu, rezultat je timskog rada. Zajedničkim djelovanjem pridonosimo razvoju preduzeća, uz potpuno uvažavanje individualnosti svakog pojedinog zaposlenika, kao i posebnosti okruženja u kojem poslujemo;
- **Lični razvoj** – svaki naš zaposlenik posjeduje potencijal i na nama je da omogućimo potpuni razvoj vještina i stručnih znanja koje posjeduje. Posebno cijenimo i podstičemo razvoj naših ljudskih potencijala u cilju stvaranja dodatne vrijednosti za svakoga od njih ponaosob, kao i preduzeća u cjelini.
- **Odgovornost i posvećenost** - svaki naš zaposlenik odgovorno pristupa svakom zadatku, te daje maksimum u postizanju najboljih rezultata i ostvarenju postavljenih ciljeva.

STRATEŠKI CILJEVI :

- **Finansijska samoodrživost** preduzeća po svim djelatnostima,
- **Kvalitetna usluga**, u skladu sa zahtjevima kupaca i važeće legislative,
- **Materijalno-tehnička opremljenost** preduzeća u skladu sa potrebama i zahtjevima poslovnih procesa,
- **Vodeći snabdjevač električnom energijom** kupaca u Brčko distriktu BiH,
- **Povećani kapaciteti i kompetencije** preduzeća za obavljanje komunalne djelatnosti,
- **Održani i unaprijeđeni sistemi upravljanja**,
- **Efikasno upravljanje ljudskim resursima**.

4. INTEGRISANI SISTEM UPRAVLJANJA

JP „Komunalno Brčko“ posluje poštujući i primjenjujući zahtjeve Sistema upravljanja kvalitetom u skladu sa međunarodnim standardom ISO 9001:2015, zatim Sistema upravljanja okolinom u skladu sa ISO 14001:2015, Sistema upravljanja zaštitom i bezbjednošću na radu u skladu sa OH&S 45001:2018 i u skladu sa Sistemom upravljanja sigurnošću informacija ISO 27001:2013.

Ciljevi i planirani rezultati u svim segmentima poslovanja preduzeće realizovani su uz poštovanje definisane Politike kvaliteta, Politike zaštite životne sredine, OH&S politike i Politike sigurnosti informacija.

POLITIKA KVALITETA

Poslovni uspjeh JP “Komunalno Brčko” d.o.o. Brčko distrikt BiH se zasniva na zalaganju i uspostavljanju odgovornosti u cjelokupnom preduzeću na svim nivoima, a u cilju postizanja zadovoljstva svih zainteresovanih strana, prvenstveno kupaca, pružanjem usluga:

- snabdijevanja i distribucije električne energije,
- proizvodnje i distribucije vode,
- prikupljanja i deponovanja otpada, te
- održavanja javnih površina.

Postizanje zadovoljstva svih zainteresovanih strana nastojimo ostvariti kroz primjenu sistema upravljanja kvalitetom, uzimajući u obzir sve aspekte rizika. Sistem upravljanja kvalitetom smo uspostavili i stalno poboljšavamo na svim nivoima, tako da svi zaposleni, predvođeni rukovodstvom, imaju obavezu da:

- poštuju zakone i druge obavezujuće propise,
- udovolje zahtjevima i prate potrebe kupaca,
- postupaju u skladu sa dodijeljenim odgovornostima i utvrđenim procedurama, uz stalno poboljšanje efikasnosti poslovnih procesa i kvaliteta isporučenih usluga;
- poznaju, održavaju i provode politiku upravljanja kvalitetom, te je učine transparentnom.

Opšti ciljevi upravljanja kvalitetom, uz povećanje zadovoljstva svih zainteresovanih strana, su:

- kontinuirano pratiti potrebe kupaca i u tom smislu razvijati i prilagođavati usluge da bi se zadovoljili zahtjevi, potrebe i očekivanja kupaca;
- kontinuirano pratiti i unapređivati ključne pokazatelje procesa;
- kontinuirano osposobljavati, edukovati i informisati zaposlene u normalnim uslovima rada, kao i u potencijano vanrednim situacijama za ostvarivanje ciljeva i poslovne politike;
- usmjerenost na pribavljanje i korištenje najsavremenijih informatičkih, komunikacionih i tehničko-tehnoloških resursa, te osigurati infrastrukturu i okruženje za ugodan i siguran rad;
- kontinuirano unapređivati sistem upravljanja kvalitetom u skladu sa zahtjevima međunarodnog standarda ISO 9001:2015.

Opšti ciljevi predstavljaju okvir za postavljanje godišnjih pojedinačnih ciljeva. Politika kvaliteta je sastavni dio opšte poslovne politike JP „Komunalno Brčko“ i za njeno ostvarenje odgovorno je rukovodstvo preduzeća.

OKOLINSKA POLITIKA

Rukovodstvo JP “Komunalno Brčko” je usmjereno na stalno unaprjeđenje sistema upravljanja zaštitom okoline i zahtjeve standarda ISO 14001:2015 je integrisalo u sve poslovne procese.

Preduzeće je identifikovalo sve aspekte koji imaju uticaja na okoliš, procijenilo rizike, izradilo planove tretmana rizika, a sve u cilju minimiziranja uticaja poslovnih aktivnosti na okoliš.

U cilju održavanja uspostavljenog sistema upravljanja zaštitom okoline posvećeni smo:

- Razmatranju aspekta zaštite okoliša prilikom provođenja svih naših poslovnih aktivnosti;
- Poštovanju pozitivnih zakonskih propisa u oblasti zaštite okoliša;
- Redovnom mjerenju i vrednovanju okolinskih uticaja svih naših aktivnosti da bi osigurali da se najznačajniji okolinski aspekti najviše prate i najbrže poboljšavaju;
- Primjeni savremenih tehnologija u procesima, prihvatljivim za okoliš;
- Preduzimanju neophodnih mjera za kontrolu mogućih okolinskih incidenata i nesreća, te, koliko je moguće ublažavanju, odnosno spriječavanju njima uzrokovanog zagađenja okoline;
- Upravljanju otpadom u skladu sa usvojenim procedurama;
- Pažljivom postupanju i optimalnom korištenju hemikalija i energenata. Nastali otpad, koliko je moguće, usmjeravamo na ponovnu upotrebu ili reciklažu;
- Podsticanju naših zaposlenika da budu odgovorni prema okolišu, te ulaganju u obrazovanje naših zaposlenika;
- Povezivanju s lokalnom zajednicom i učestvovanju u aktivnostima na teme koje se odnose na zaštitu okoliša.

Upravljanjem aspektima okoliša želimo prepoznati i spriječavati moguće rizike, a poboljšati moguće prilike koje utiču na

okoliš. Svi zaposleni su dužni pridržavati se usvojene Okolinske politike u skladu sa utvrđenim odgovornostima i ovlaštenjima, koristeći sva svoja znanja i iskustvo.

JP „Komunalno Brčko“ se obavezuje da osigura sve potrebne resurse da bi Okolinska politika bila primjenjiva i da bi se ostvarili postavljeni okolinski ciljevi.

OH&S POLITIKA

Najviše rukovodstvo JP „Komunalno Brčko“ je uspostavilo, primjenjuje i održava politiku bezbjednosti i zdravlja na radu/OH&S politiku, u okviru definisanog opsega i područja primjene implementiranog OH&S sistema.

OH&S politikom želimo iskazati posvećenost:

- spunjavanju zakonskih, regulatornih i ugovornih zahtjeva;
- pružanju bezbjednih i zdravih uslova rada, u cilju sprečavanja povreda i narušavanja zdravlja u vezi sa radom, a koja je odgovarajuća za svrhu, veličinu i kontekst organizacije i za specifičnu prirodu OH&S rizika i prilika;
- postavljanju OH&S ciljeva na relevantnim funkcijama i nivoima;
- eliminisanju opasnosti i smanjivanju OH&S rizika; stalnom poboljšavanju OH&S sistema; konsultovanju zaposlenih prilikom donošenja odluka i učestvovanju zaposlenih u donošenju odluka i predstavnika zaposlenih u razvoju, planiranju, primjenjivanju, vrednovanju performansi i mjerama za poboljšavanje zaštite zdravlja i bezbjednosti na radu;
- utvrđivanju efektivnosti preduzetih mjera koje se odnose na OH&S rizike, OH&S prilike te zakonske i druge zahtjeve;
- utvrđivanju ostvarivanja ključnih indikatora performansi (KPI) procesa u OH&S sistemu;
- pripravnosti za reagovanje u vanrednim situacijama i odgovoru na njih;
- pravovremenom reagovanju na incidente ili neusaglašenosti, uključujući i određivanje i primjenjivanje potrebnih mjera;
- stalnoj obuci i usavršavanju zaposlenih čiji je posao vezan za bezbjednost i zdravlje na radu.

Politika bezbjednosti i zdravlja na radu/OH&S politika se povremeno preispituje i mijenja kada je to potrebno. U ostvarenju postavljene politike bezbjednosti i zdravlja na radu/OH&S politike očekujemo učešće svih zaposlenih u JP „Komunalno Brčko“.

POLITIKA SIGURNOSTI INFORMACIJA

Cilj ove politike je da iskaže opredjeljenost, spremnost i obavezu organizacije da unaprijedi sve neophodne procese, pravila i procedure da bi se zaštitila informaciona imovina JP „KOMUNALNO BRČKO“ D.O.O. BRČKO DISTRIKT BiH i kritične poslovne aktivnosti, od svih potencijalnih prijetnji, te osigurala usklađenost sa zahtjevima standarda ISO 27001:2013, sa regulatornim, statutarnim, ugovornim i zakonskim zahtjevima.

Usklađenost sa ovom politikom je neophodna da bi se obezbijedio kontinuitet poslovanja, te minimizirala poslovna šteta sprečavanjem i umanjnjem nastanka i utjecaja sigurnosnih incidenata.

Ova politika se odnosi na:

1. sve organizacione jedinice u JP „KOMUNALNO BRČKO“,
2. sve informacije koje JP „KOMUNALNO BRČKO“ obrađuje u svim svojim operativnim aktivnostima bez obzira da li se obrađuje elektronski ili u papirnoj formi,
3. svu informacionu imovinu koja služi za obradu informacija,
4. sve zaposlene u JP „KOMUNALNO BRČKO“, kao i sve saradnike i poslovne partnere.

Ova politika će biti dostupan svima koji rade za ili u ime JP „KOMUNALNO BRČKO“ i objavljena na internet stranici JP „KOMUNALNO BRČKO“ za dobavljače, kupce i ostale zainteresovane strane.

Izjava o politici

Politika JP „KOMUNALNO BRČKO“ je da obezbijedi:

- da je informaciona imovina zaštićena od neovlaštenog pristupa,
- da je pristup informacijama obezbijeđen u skladu sa zakonskim i regulatornim propisima,
- visok stepen zaštite ličnih podataka,
- da su ispunjeni sigurnosni zahtjevi u pogledu dostupnosti informacija, kao i ostale neophodne informacione imovine za obradu informacija potrebnih za operativne aktivnosti, koji su identifikovani od strane vlasnika informacione imovine,
- da planovi kontinuiteta poslovanja budu izraženi, održavani i testirani,
- da se sigurnosni zahtjevi, učinci, uspostavljene kontrole stalno provjeravaju, preispituju i unapređuju,
- sistematski pristup upravljanju rizicima u oblasti sigurnosti informacija,
- kontinuiranu obuku zaposlenih u oblasti sigurnosti informacija,
- da se prijavi i analizira svaki sigurnosni incident u skladu sa internim aktima.

Vlasnici informacija i informacione imovine u okviru JP „KOMUNALNO BRČKO“ su odgovorni za identifikaciju, primjenu i održavanje kontrola nad informacionom imovinom i rizicima kojima je izložena. Menadžment će osigurati kontinuirano unapređenje Sistema za upravljanje sigurnošću informacija

5. OSTVARENJE CILJEVA KVALITETA ZA 2021. GODINU

Ciljevi kvaliteta za 2021. godinu su usvojeni kada i Plan poslovanja preduzeća za 2021. godinu, s obzirom da su sastavni dio Plana. Upravni odbor usvojio je ciljeve kvaliteta na sjednici održanoj 28.12.2020. godine. Ciljevi i njihovo ostvarenje zaključno sa 31.12.2021. godine, dati su u tabelarnom prikazu:

R.BR.	CILJ	ODGOVORNO LICE ZA REALIZACIJU	ROK ZA REALIZACIJU	REALIZACIJA
1.	Smanjeni gubici -u elektrodistributivnoj mreži ispod 10% -u Vodovodnoj mreži ispod 40%	šef RJ Elektrodistribucija šef RJ Vodovod i kanalizacija	31.12.2021.	Cilj nije ostvaren: gubici el. energije iznose 10,90 %, a vode 55,89 %
2.	Smanjenje broja neočitanih kupaca -u Elektrodistribuciji ispod 1% -u Vodovodu ispod 3,5%	šef RJ Elektrodistribucija šef RJ Vodovod i kanalizacija	31.12.2021.	Cilj djelimično ostvaren: broj neočitanih kupaca el. energije = 0,12 %, a broj neočitanih vodomjera= 10,66 %
3.	Stavljanje pod daljinski nadzor za očitavanje svih kupaca koji imaju poluindirektno brojilo	šef RJ Elektrodistribucija	31.12.2021.	Cilj ostvaren
4.	Ostvariti procent naplate svih usluga od 96,50% (97% naplata električne energije, 94,50 % naplata vode i 90% naplata usluge odvoza smeća), po tekućoj fakturiranoj realizaciji Naplata akumuliranih potraživanja iz predhodnih godina u iznosu 500.000 KM	pomoćnik direktora za logistiku	31.12.2021.	Po zbirnom izvještaju fakturirano 01.01.-31.12.2021., a naplaćeno 01.02.-31.01.2022.ostvorena je naplata u iznosu od 97,91% (98,36% naplate el.energije; 95,30% naplata vode i 94,07% naplata usluga odvoza smeća +1.065.622 KM naplata iz ranijih godina (950.000 KM el.energije; 49712 KM vode; 65.910 KM odvoz smeća)
5.	96% primljenih zahtjeva i reklamacija riješeno u definisanim rokovima	pomoćnik direktora za logistiku šefovi RJ	31.12.2021.	96,28% primljenih zahtjeva riješeno u def.rokovima (primljeno 23.677, a riješeno 22.797 zahtjeva). Po RJ: Elektro 95,31%; VIK 95,70%; Čistoća 96,66%; Administracija 98,12
6.	Ostvarena prosječna ocjena zadovoljstva kupaca 3,9 u sistemu od 1-5	šef Sektora za prijključke i reklamacije šefovi RJ	31.10.2021.	Cilj ostvaren Prosječna ocjena 4,02.
7.	Ostvaren bolji finansijski rezultat po RJ Čistoća za 5% u odnosu na 2020. godinu	šef RJ Čistoća	31.12.2021.	Cilj ostvaren 31.12.2020.= -259.914KM 31.12.2021.= -184.400 KM
8.	Preduzeće recertifikovano za sistema upravljanja zaštitom zdravlja i bezbjednosti na radu u skladu sa standardom ISO 45001:2018	Menadžer kvaliteta	31.07.2021.	Cilj realizovan
9.	Preduzeće certifikovano za sistem upravljanja energijom u skladu sa ISO 50001:2018	Vođa projekta certifikacije	31.12.2021.	Cilj nije realizovan

6. DOGAĐAJI KOJI SU OBILJEŽILI 2021. GODINU

Mjesec	Događaji i aktivnosti
<i>Januar</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Skupština Brčko distrikta BiH usvojila Plan poslovanja JP „Komunalno Brčko“ za 2021. godinu - Skupština dala saglasnost na prijedlog Odluke o izmjeni odluke o osnivanju JP “Komunalno Brčko” i na Odluku o izmjeni Statuta JP “Komunalno Brčko” - Obavljen redovan godišnji popis u preduzeću - Preduzeće resertifikovano za Sistem upravljanja zaštitom životne sredine. - Proveden eksterni audit Sistema upravljanja kvalitetom, koji je ocijenjen pozitivno. - Realizovano zimsko održavanje puteva i ulica
<i>Februar</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Sanirana havarija na glavnom distributivnom cjevovodu kod Islahijeta - Podržana akcija “Očistimo Majevicu” - Uređenje trajnica i grmova u gradskom području
<i>Mart</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Skupština usvojila Godišnji izvještaj o radu preduzeća za 2020. godinu - Reorganizacija rada zbog COVID-19 - Dezinfekcija javnih površina oko zdravstvenih objekata i pijaca - Realizovan eksterni ISMS audit, koji je ocijenjen pozitivno - Nabavljeno novih 40 kontejnera 1.100 l za zamjenu oštećenih - Podržane akcije građanja na čišćenju Fazanerije, naselja Dubrave i parka u naselju Ilička, kao i akcija “Sat za planetu Zemlju”
<i>April</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Predstavnici Opštine Lukavac posjetili Fabriku vode u okviru posjete Brčko distriktu BiH, s ciljem prikupljanja dobrih iskustava iz naše lokalne zajednice - Započela realizacija više projekata za izgradnju kablovskih vodova i trafostanica na području Distrikta - U čast Dana planete Zemlje ispred JU Tehničke škole posađeno osam sadnica lipe - Realizovana besplatna akcija prikupljanja, odvoza i deponovanja krupnog otpada
<i>Maj</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Supervizor za Brčko posjetio RJ Elektrodistribucija zbog nabavke dvije mobilne trafostanice - Realizovana prva online izložba pasa u organizaciji Sektora za zbrinjavanje napuštenih životinja - Prolječno uređenje grada
<i>Jun</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Priključen novi bunar u rezervoar Stjepkovicica - Instalirana nova informatička oprema za upravljanje procesom proizvodnje vode - Nabavljena dva vozila za potrebe terenskog rada RJ ViK - Saniran požar na gradskoj deponiji
<i>Jul</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Počeli planski remont ČTS 35/10 kV - Provedeno preispitivanje od strane rukovodstva za sisteme ISMS i OH&S - Sanacija kvara na transportnom cjevovodu - Pomoć u gašenju požara u fabrici Zoka - Provođenje sanitarnih mjera u održavanju biljaka na javnim površinama

Avgust	<ul style="list-style-type: none"> - Prijem za pripravnike - Ugradnja linijskih rastavljača na elektrodistributivnoj mreži - Smanjena izdašnost izvorišta Islamovac i rezervoara Štrepci - Preduzeće resertifikovano u skladu sa ISO 45001
Septembar	<ul style="list-style-type: none"> - Realizovana edukacija KV vozača za rad na građevinskim mašinama - Organizovana posjeta fabrici vode u Slavonskom Brod - Provedeno mjerenje pritiska u hidrantima - Podrška akciji “Očistimo Zemlju za jedan dan”
Oktobar	<ul style="list-style-type: none"> - Obraćanje direktora pred Skupštinom povodom informacije o realizaciji mjera za otjlanjanje problema u funkcionisanju preduzeća iz 2017. godine - Usvojen novi Zakon o električnoj energiji, u čijoj izradi su učestvovali i zaposlenici preduzeća - DERK obavio redovan godišnji nadzor kao regulator - Sadnja doniranih sadnica (od strane OSCE) u OŠ Grčica
Novembar	<ul style="list-style-type: none"> - Predsjednik Upravnog odbora Anto Ilić podnio ostavku - Skupština usvojila šestomjesečni izvještaj o poslovanju preduzeća - Održana formalna javna rasprava o novim tarifama električne energije - Provedena morfološka analiza komunalnog otpada na gradskoj deponiji - Instalacija novih elektroenergetskih objekata - Provedeno preispitivanje SUK i SUO sistema upravljanja - Saniran kvar u vodovodnoj mreži u Šatorovićima - Završena jesenja sadnja biljnog materijala - Podrška manifestaciji „Čari zime
Decembar	<ul style="list-style-type: none"> - 14. godina od osnivanja preduzeća - Upravni odbor ponovo u punom sastavu (izabran predsjednik i nedostajući član UO) - Redovna posjeta supervizora preduzeću - Organizovani sastanci sa predstavnicima mjesnih zajednica - Proveden eksterni nadzorni audit Sistema kvaliteta - Vanredne elektro - intervencije zbog snijega - Rrevitalizaciji bunara na izvorištu Islamovac - Sanacija cjevovoda u naselju Repino Brdo - Čišćenje cjevovoda na Bukvičkom platou - Realizovana periodična obuka za zaštitu od požara

7. LJUDSKI RESURSI

Prioritetni zadatak za postizanje uspjeha u radu privrednih organizacija i cjelokupan napredak u poslovanju jeste strateško upravljanje razvojem ljudskih resursa.

Ljudski resursi, odnosno njihova znanja i vještine predstavljaju najvažniji resurs u preduzeću, koji je osnov za izgradnju i dugoročno očuvanje konkurentne prednosti. Polazeći od karakteristika današnjeg poslovnog okruženja, riječ je o širokom setu aktivnosti usmjerenih na jačanje motivacije i zadovoljstva zaposlenih. Jedino na ovakav način posmatran HRM (Human Resource Management - upravljanje ljudskim resursima) predstavlja okosnicu ostvarivanja strateških ciljeva organizacije.

7.1. Realizovane aktivnosti u 2021. godini

Po sistematizaciji radnih mjesta u JP „Komunalno Brčko“ predviđen je ukupno 491 izvršilac, dok je na dan 31.12.2021. godine u Preduzeću zaposleno 436 lica, od čega je 429 na neodređeno i 7 na određeno vrijeme. Takođe, u preduzeću na 31.12.2021. godine 17 pripravnika obavlja pripravniki staž.

Nacionalna struktura zaposlenih na određeno i neodređeno vrijeme (bez pripravnika) na dan 31.12.2021. godine je:

Nacionalnost	Bošnjaci	Srbi	Hrvati	Ostali	Ukupno
Godina					
2021	191	180	58	7	436
2020	202	188	61	7	458
2019	207	194	62	7	470
2018	195	195	60	7	457

Osim zaposlenih na određeno i neodređeno vrijeme, tokom 2021. godine oko 90 osoba je angažovano po osnovu zahtjeva za angažovanje na PPP ili po osnovu ugovora o djelu.

U 2021. godini realizovani su sljedeći konkursi za popunu upražnjenih radnih mjesta:

RJ	Pozicija	Pozicija na neodređeno/određeno	Broj izvršilaca	Status
RJ Administracija	Radnik na obezbjeđenju	neodređeno	1	završeno
RJ Administracija	Info službenik	neodređeno	1	završeno
RJ Elektrodistribucija	Elektromonter za TS KV	neodređeno	1	završeno
RJ Elektrodistribucija	Očitač električne energije/dostavljač SSS/KV	neodređeno	5	završeno
RJ Elektrodistribucija	Radnik na odžavanju NK	neodređeno	1	završeno
RJ Elektrodistribucija	Elektromonter kontrolor KV	neodređeno	1	završeno
RJ Elektrodistribucija	Elektromonter kontrolor VKV	neodređeno	1	završeno
RJ Elektrodistribucija	Elektromonter za rasvjetu KV	neodređeno	1	završeno

Izveštaj o radu i finansijskom poslovanju JP „Komunalno Brčko“ za 2021. godinu

RJ Elektrodistribucija	Dežurni elektromonter VKV	neodređeno	1	završeno
RJ Vodovod i kanalizacija	Očitač vode/dostavljač SSS/KV	neodređeno	2	završeno
RJ Vodovod i kanalizacija	Radnik na održavanju	neodređeno	1	završeno
RJ Vodovod i kanalizacija	Vodoinstalater poslovođa VKV/KV	neodređeno	1	završeno
RJ Vodovod i kanalizacija	Električar SSS/VKV/KV	neodređeno	1	završeno
RJ Vodovod i kanalizacija	Pogonski laborant VŠS/SSS	neodređeno	1	završeno
RJ Čistoća	Vozač	neodređeno	4	završeno
RJ Čistoća	Referent ekonomsko - analitičkih poslova VSS/VŠŠ	neodređeno	1	završeno
JPK	Pripravnici VSS i SSS	određeno	19	završeno
RJ Administracija	Pomoćnik direktora za opšte i administrativne poslove	neodređeno	1	poništen
RJ Administracija	Radnik na obezbjeđenju	neodređeno	1	završeno
RJ Administracija	Blagajnik	neodređeno	1	završeno
RJ Vodovod i kanalizacija	Očitač vode/dostavljač	neodređeno	1	završeno
RJ Vodovod i kanalizacija	Radnik na održavanju vodovodne mreže	neodređeno	1	završeno
RJ Vodovod i kanalizacija	Pogonski laborant	neodređeno	1	završeno
RJ Vodovod i kanalizacija	Šef sektora tehničke pripreme	neodređeno	1	završeno
RJ Vodovod i kanalizacija	Grupovođa - poslovođa za vodointervencije	neodređeno	1	završeno
RJ Vodovod i kanalizacija	Operater na prečišćavanju vode	neodređeno	1	završeno
RJ Čistoća	Vozač	određeno	1	završeno
RJ Čistoća	Radnik na rukovanju manjim uređajima	neodređeno	2	završeno
RJ Čistoća	Radnik na prikupljanju otpada	neodređeno	1	završeno
RJ Administracija	Šef ureda direktora	određeno	1	poništen
RJ Administracija	Refrent ZNR i PPZ	neodređeno	1	završeno

Jedan od osnovnih zahtjeva sistema kvaliteta je stručnost i osposobljenost zaposlenika za obavljanje radnih zadataka, rukovanje opremom, obavljanje procesnih aktivnosti, kontrolu kvaliteta proizvoda i procesa u skladu sa zahtjevima radnog mjesta i poslovnih procesa. Stručno osposobljavanje zaposlenih se realizuje u skladu sa:

- ✓ planom stručnog usavršavanja i osposobljavanja zaposlenih,
- ✓ vanplanskom edukacijom
- ✓ internom edukacijom.

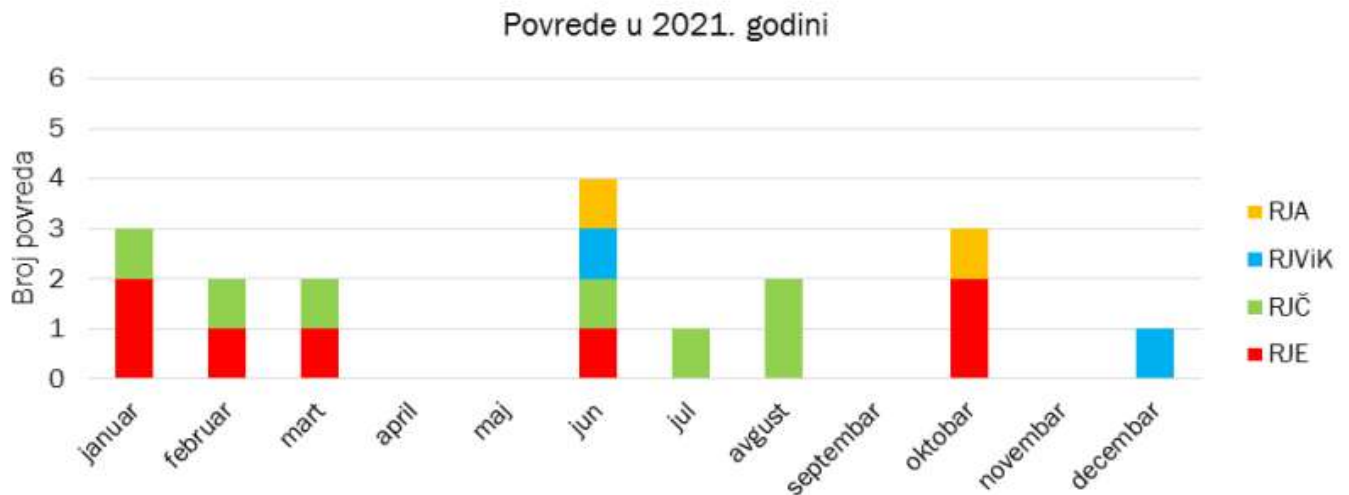
U 2021. godini realizovane su sljedeće aktivnosti na **stručnom usavršavanju i obrazovanju zaposlenih**:

	Naziv edukacije	Vrsta edukacije	Broj učesnika
1	Razvojne faze interne revizije	eksterna	2
2	Godišnji obračun 2020 - sastavljanje i podnošenje finansijskih, poreskih i ostalih izvještaja i primjena novih standarda i propisa	eksterna	2
3	Kontrolne aktivnosti kod pripreme za reviziju u javnom sektoru	eksterna	1
4	Savjetovanje - procjena šteta na vozilima	eksterna	1
5	Kontinuirana edukacija finansijsko - računovodstvene profesije	eksterna	2
6	Revizija upravljanja rizicima u javnom sektoru	eksterna	1
7	Revizija upravljanja rizicima,FUK,GDPR,Eksterna ocjena	eksterna	1
8	Obuka za osposobljavanje KV vozača za rad na građevinskoj mašini dozer tip TG 110 D	eksterna	4
9	Savjetovanje o elektrodistributivnim mrežama Srbije	eksterna	3
10	Edukacija za sigurno rukovanje na visini platformom auto korpe	eksterna	3
11	Stručno osposobljavanje i obrazovanje radnika koji rukuju zapaljivim tečnostima i gasovima	eksterna	2
12	Obuka za osposobljavanje KV vozača za rad na specijalnom vozilu kiper sa utovarnom rukom	eksterna	1
13	Stručno osposobljavanje i obrazovanje radnika koji rukuju zapaljivim tečnostima i gasovima	eksterna	8
14	Edukacija za sigurno rukovanje na kotlovima za centralno grijanje	eksterna	1
15	Strategija razvoja i praktična implementacija sistema finansijskog upravljanja i kontrole	eksterna	1
16	Strategija razvoja i praktična implementacija sistema finansijskog upravljanja i kontrole	eksterna	1
17	Novi pravilnici propisani zakonom o računovodstvu i reviziji,novi pravilnik o primjeni zakona o porezu na dohodak,te drugi novi propisi i njihova primjena	eksterna	2
18	Obuka radnika iz oblasti ZNR I ZPP	interna	123
19	Upravljanje projektima	interna	15
20	Obuka službenika za javne nabavke Javne nabavke u praksi	eksterna	1
21	Obuka za osposobljavanje KV vozača za rad na građevinskoj mašini kompaktor tip BOMAG 570	eksterna	4
22	Obuka za osposobljavanje KV vozača za rad na specijalnom vozilu kiper sa utovarnom rukom	eksterna	4
		Ukupno	183

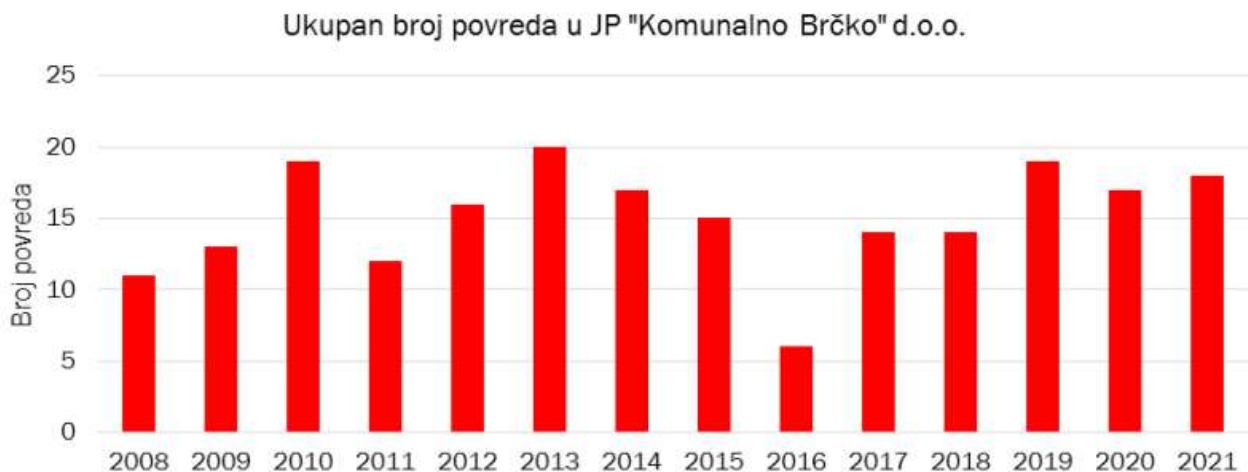
Svojim zaposlenicima obezbjedili smo najviše standarde uslova za rad. Svi zaposleni u preduzeću imaju 24-časovno osiguranje od posljedica nesrećnog slučaja na radnom mjestu i van njega, kao i dopunsko osiguranje.

U 2021. godine prijavljeno je 18 povreda na radu. Od 18 obrađenih povreda, svih 18 je klasifikovano kao “lakša tjelesna povreda”. Klasifikacija je vršena na osnovu ljekarskog pregleda po nastanku povrede. Od ukupno 18 povreda, 15 povreda je nastalo usljed nedostatka opšte kontrole nad radom i poremećaja u procesu rada, dvije povrede pri dolasku na rad i jedna povreda pri odlasku sa rada.

Zastupljenost i raspored povreda po mjesecima i radnim jedinicama je grafički predstavljen na grafikonu 1:

Na grafikonu 2. prikazane su povrede za period 2008-2021. godine:

Služba za upravljanje rizicima izvršila je na terenu 70 kontrola pri obavljanju poslova, radi primjene mjera za bezbjedan i siguran rad i zaštite od požara, te kontrole vezane za periodični pregled elektroizolacione opreme, upotrebne dozvole, kontrole radi praćenja izvršenja sanitarnog pregleda, kontrole sa dostavom sredstva za dezinfekciju i jednokratnih zaštitnih maski (zbog COVID-19). U 2021. godini organizovano je 46 sanitarnih pregleda za zaposlenike preduzeća.

8. RJ ADMINISTRACIJA

Radna jedinica Administracija jedna je od četiri radne jedinice u Preduzeću koja svojim ciljevima, aktivnostima i radnim zadacima nastoji da održava i unapređuje kvalitetan odnos sa kupcima, a ujedno je i podrška u radu ostalim radnim jedinicama.

Djelatnost Radne jedinice Administracija obavlja se kroz Kancelariju direktora i četiri odjeljenja:

- Odjeljenje za logistiku,
- Odjeljenje za razvoj i investicije,
- Odjeljenje za finansije i računovodstvo, i
- Odjeljenje za opšte i administrativne poslove.

Kancelarija direktora pruža podršku u radu Upravnom odboru i direktoru Preduzeća kroz pripremu i koordinaciju aktivnosti, praćenje realizacije odluka najvišeg rukovodstva, te pripremu planova i izvještaja za efikasno upravljanje Preduzećem. Iz Kancelarije direktora se iniciraju i realizuju kontrole i interne revizije svih segmenata poslovanja Preduzeća, kao i aktivnosti koje su usmjerene na izgradnju kvalitetnih odnosa sa javnošću i stvaranje prepoznatljivog i pozitivnog imidža Preduzeća u javnosti.

Odjeljenje za logistiku je kroz svoje aktivnosti usmjereno na saradnju, komunikaciju i stalno unapređenje odnosa s kupcima, te pozicioniranje imidža Preduzeća u javnosti i zaštitu na radu. U okviru Odjeljenja organizovane su Službe za odnose s kupcima, Služba za upravljanje rizicima i Služba za transport.

Odjeljenje za razvoj i investicije se kroz svoje aktivnosti bavi održavanjem integrisanog sistema upravljanja, upravljanjem projektima, održavanjem informacione i druge opreme, vozila i objekata Preduzeća. Odjeljenje aktivnosti provodi kroz Službu za razvoj i Službu za održavanje i podršku.

Odjeljenje za finansije i računovodstvo provodi finansijsku politiku Preduzeća, upravlja novčanim tokovima, primjenjuje računovodstvene standarde i priprema finansijske analize i izvještaje. U sastavu Odjeljenja su Služba za finansije i kontroling i Služba za računovodstvo.

Odjeljenje za opšte i administrativne poslove upravlja ljudskim resursima, provodi postupke javnih nabavki, brine o kancelarijskom poslovanju i tokovima dokumentacije u Preduzeću, te o tehničkom i fizičkom obezbjeđenju imovine i lica u Preduzeću. U sastavu Odjeljenja su Služba za ljudske resurse i opšte poslove, Služba za protokol i administraciju i Služba nabavke.

U 2020. godini započele su aktivnosti na izradi nove organizacione strukture preduzeća, a nastavljene u 2021. Do zaključenja ovog izvještaja nije usvojena nova sistematizacija radnih mjesta.

9. RJ ELEKTRODISTRIBUCIJA

RJ Elektrodistribucija je i u 2021. godini obezbjedila efikasan distributivni sistem za isporuku električne energije za 36.520 krajnjih kupaca u Brčko distriktu BiH, te sigurno i pouzdano snabdijevanje električnom energijom propisanog kvaliteta.

U 2021. godini, za potrebe konzuma na teritoriji Brčko distrikta BiH, od ugovornog dobavljača MH “Elektroprivreda Republike Srpske” a.d. Trebinje, nabavljeno je 285.648.775 kWh električne energije, što je za 4,73 % više u odnosu na 2020. godinu i predstavlja rekordan iznos preuzete električne energije sa prenosne mreže. Krajnjim kupcima je isporučeno ukupno 254.523.527 kWh električne energije, uz ostvarene gubitke u distribuciji u relativnom iznosu od 10,9 %, odnosno u apsolutnom iznosu od 31.125.248 kWh. Kvalitet snabdijevanja u 2021. godini bio je na zadovoljavajućem nivou, na šta ukazuju indikatori kontinuiteta isporuke koji su poboljšani u odnosu na prethodnu godinu, koja je bila znatno lošija po pitanju dužine trajanja prekida i neisporučene električne energije.

Elektrodistribucija upravlja i održava elektromrežu koju čini 100 km dalekovoda 35 kV, 410 km dalekovoda 10 kV, osam čvornih trafo stanica 35/10 kV i više od 480 trafo stanica 10(20)/0,4 kV. Državna regulatorna komisija za električnu energiju donijela je 11.3.2020. godine Odluku o tarifama za snabdijevanje električnom energijom u okviru univerzalne usluge u Brčko distriktu BiH i Odluku o tarifama za usluge distribucije električne energije u Brčko distriktu BiH, kojima se regulišu cijene za usluge snabdijevanja i distribucije električne energije na području Brčko distrikta BiH. Cijene su bile u primjeni od 1.4.2020. godine i u 2021. godini nije bilo izmjena tarifa. U 2021. godini ujedno je očuvana pozicija vodećeg snabdjevača električnom energijom na teritoriji Brčko distrikta BiH.

Radna jedinica Elektrodistribucija organizovana je kroz rad sljedećih službi:

- Tehnička služba,
- Služba za održavanje mreže, i
- Služba za kontrolu i priključke.

9.1. Ostvarenje ciljeva poslovanja RJ „Elektrodistribucija“

Radna jedinica „Elektrodistribucija“ je krajem 2020. poslovne godine postavila sljedeće **ciljeve poslovanja**, čija realizacija je planirana tokom 2021. godine kroz navedene **aktivnosti**:

1. Smanjeni gubici u isporuci električne energije na nivo ispod 10%
 - Planska i vanredna kontrola 3.500 mjernih mjesta krajnjih kupaca
 - Planska i interventna zamjena brojila električne energije
 - Stavljanje pod daljinski nadzor svih kupaca sa poluindirektnim brojlilima
 - Smanjenje broja neočitanih kupaca ispod 1%
2. Optimizirani i kontrolisani troškovi poslovanja radne jedinice
 - Kontrola potrošnje (troškovi goriva, maziva, kancelarijskog materijala, održavanja mašina i dr.)
 - Izrada analize troškova – trendova poslovanja radne jedinice u prethodnim godinama

Distribucija električne energije i snabdijevanje kupaca električnom energijom u 2021. godini vršena je na zadovoljavajući način, iako je radna jedinica bila suočena sa mnogim izazovima u radu. U 2021. godini došlo je do neznatnog porasta **distributivnih gubitaka** koji su iznosili **10,90 %**. Gubici su

iznad prosječnih ostvarenih u drugim distributivnim područjima u BiH, te je neophodno nastaviti sa aktivnostima na njihovom daljem smanjenju, koje će detaljno biti obrađene kroz Operativni plan smanjenja gubitaka za 2022. godinu.

Kadrovska popunjenost RJ Elektrodistribucije u 2021. godini nije u skladu sa važećom sistematizacijom, odnosno postoji veći broj nepopunjenih pozicija, prije svega nedovoljna kadrovska popunjenost pozicija inženjera elektrotehnike, VKV i KV elektromontera. Suočeni smo sa problemom odlaska stručnog kadra elektro struke zbog napuštanja firme, odlaska radnika u penziju ili na plaćeno odsustvo. Zbog svega navedenog, u narednom periodu neophodno je kadrovsko popunjavanje upražnjenih radnih mjesta i stvaranja boljih uslova rada kroz novo finansijsko vrednovanje rada stručnog kadra deficitarne elektrostruke, da bismo zaustavili negativan trend odliva stručne radne snage, a u cilju poboljšanja kvaliteta rada, što implicira ostvarenju očekivanog finansijskog rezultata RJ Elektrodistribucija.

Na distributivnu mrežu u 2021. godini priključeno je 221 novih kupaca. Obavljeno je 1.423 intervencije na mreži, u okviru interventnog održavanja. Kada je riječ o preventivnom djelovanju, urađen je remont svih osam čvornih trafostanica prenosnog odnosa 35/10 kV, te redovno održavan i dezinfikovani krug ovih elektroenergetskih objekata. Preventivno je realizovan i 181 nalog na održavanju - reviziji trafostanica snage 10/0,4 kV.

U 2021. godini realizovano je i nekoliko projekata po osnovu grantova iz prethodnih godina. U naselju Eš realizovana je izgradnja dvije nove trafostanice – KBTS „Novo Brčko 17“ i TS „Š 4“. Riječ je o dva od sedam elektroenergetskih objekata za koje je 2018. godine „Odlukom Vlade Brčko distrikta BiH o odobravanju Programa utroška sredstava za dodjelu grantova JP „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH za zamjenu postojećih i izgradnju novih trafostanica na području Brčko distrikta BiH“ izdvojeno 500.000 KM. Prema ovom programu, od momenta izdvajanja novčanih sredstava do zaključenja ovog izvještaja još su izgrađene i spojene na distributivnu mrežu kompaktna betonska transformatorska stanica (KBTS) „Mujkići 5“, BSTS „Begovača 3“, BSTS „Brka 8“ i BSTS „Grbavica 9“. Programom je obuhvaćeno i kabliranje dalekovoda 10 kV Bijela, za šta je pribavljeno odobrenje za građenje i slijedi realizacija. Iste godine, 2018., Vlada je odobrila Program utroška sredstava za dodjelu granta za izgradnju zamjenske trafostanice KBTS 10/0,4 kV (400 kVA) umjesto postojeće BSTS Vodovod 2 (100 kVA) i kabliranje dijela 10 kV dalekovoda Gorice. Ovaj program je takođe realizovan u 2021. godini.

Prema Programu granta od 1.500.000 KM, dodijeljenog preduzeću iz Budžeta Distrikta 2020. godine, nabavljene su dvije mobilne trafostanice 10(20)/0,4 kV. Zatim, nabavljene su trafostanice »Maoča 8«, »Rašljani 4«, »Bukvik 6« i »Donji Brezik«, koje će biti instalirane i spojene na elektrodistributivnu mrežu, nakon što Odjeljenje za komunalne poslove pribavi urbanističke saglasnosti i građevinske dozvole, kao dio obaveza ovog odjeljenja u realizaciji programa, a što je u toku u vrijeme zaključenja izvještaja. Ovim grantom obuhvaćena je i izgradnja 35 kV kablovskog voda od ČTS 35/10 kV Brčko I do ČTS 35/10 kV Brčko III sa pripadajućim optičkim vodom, te izgradnja 10/20 kV kablovskog voda od ČTS 35/10 kV Brčko III do 10(20)/0,4 kV Centar 1. Za ove poslove izrađeni su idejni projekti, a u toku je pribavljanje urbanističke dozvole i odobrenja za gradnju, što je u nadležnosti Vlade – Odjeljenja za komunalne poslove. Izgradnja novih elektroenergetskih objekata neophodna je zbog dotrajalosti ili opterećenja postojećih, s obzirom da se iz godine u godinu povećava broj priključaka na elektrodistributivnu mrežu.

Kada je riječ o održavanju dalekovoda, realizovana su 84 naloga na redovnom održavanju dalekovoda 10 kV, te obavljena rasjeka rastinja ispod trasa dalekovoda. Rasjeka rastinja obavljena je i ispod dalekovoda 35 kV, te obavljena revizija DV 35 kV Modran, DV 35 kV Krepšić, DV 35 kV Seonjaci, DV 35 kV Brezovo polje, DV 35 kV Brčko IA i IB, DV 35 kV Čelić i DV 35 kV G.Rahić.

Realizovana je i sanacija prekida užeta na DV 35 kV Seonjaci – G.Rahić nastalog usljed snježnih padavina.

Kada je riječ o intervencijama na niskonaponskoj mreži, ugrađeno je 29 drvenih i 85 AB stubova. Realizovane su intervencije:

- ✓ na NN mreži u naselju Ivici i popravak dionice od 10 polja nakon nevremena koje je izazvalo pad NN vodova i kućnih priključaka;
- ✓ izrade uzemljenja na NN mreži u naselju Rijeke u Omladinskoj ulici;
- ✓ polaganje NN vodova za priključenje NN izlaza sa stare TS Vodovod 2 na novu TS Vodovod 5;
- ✓ polaganje NN vodova za izradu NN raspleta sa TS Novo Brčko 13 i Novo Brčko 17, spajanje i puštanje pod napon i uređenje trase;
- ✓ sanacija i otklanjanje kvarova nastalih usljed snježnih padavina na NN mreži u naseljima: Gornji Zovik, Štrepci, Bunarić, Peškiri, Šatorovići, Islamovac, Karavlaška Maoča, Palanka, Gornji Rahić, Čande, Čoseti, Bijela, Rašljani i Gornja Skakava.

Kada je riječ o rasvjeti, osposobljeno je 4.606 oštećenih rasvjetnih tijela, te postavljena dekorativna rasvjeta za vrijeme novogodišnjih praznika, među kojima novi asortiman nabavljen sredstvima granta Vlade Brčko distrikta BiH.

Zahvaljujući ulaganju u Sistem daljinskog nadzora i upravljanja (SDNiU) kojim upravljamo iz Distributivnog centra upravljanja (DCU), omogućeno je brzo i efikasno detektovanje nedostataka u radu elektroenergetskih objekata na 35 kV i 10 kV naponskim nivoima, kao i skraćenje vremena zastoja u isporuci električne energije pojedinim grupama kupaca kroz preduzimanje mjera brze rekonfiguracije napajanja, što smo koristili i u vrijeme izvođenja remonata i revizije. Neophodna dalja nadogradnja i održavanje ovog sistema.

9.2. Redovne aktivnosti i rezultati u 2021. godini u RJ Elektrodistribucija

Kada je riječ o **bilansu električne energije**, u narednoj tabeli prikazane su preuzete količine električne energije za 2020. i 2021. godinu uporedno, po mjesecima:

Mjesec	Nabavljena električna energija u kWh	
	I-XII 2020	I-XII 2021
Januar	31.601.458	29.729.989
Februar	25.017.677	26.341.075
Mart	25.344.613	27.876.037
April	20.272.846	23.410.951
Maj	18.570.243	18.235.241
Jun	17.747.254	18.485.788
Jul	18.365.206	20.591.160
Avgust	18.542.772	20.083.359
Septembar	18.405.290	17.888.702
Oktobar	22.797.378	24.549.102
Novembar	26.131.191	26.773.863
Decembar	29.941.543	31.683.508
Ukupno	272.737.471	285.648.775

Prosječna nabavna cijena električne energije u 2021. godini iznosila je 10,4260 pf/kWh, a mjesečni troškovi, ostvareni po osnovu nabavke električne energije, prikazani su po mjesecima u sljedećoj tabeli:

Mjesec	Vrijednost nabavljene el.en. u KM	Nabavljena količina el.en. kWh	Prosječna nabavna cijena pf/kWh
Januar	3.099.649	29.729.989	10,4260
Februar	2.746.320	26.341.075	10,4260
Mart	2.906.356	27.876.037	10,4260
April	2.440.826	23.410.951	10,4260
Maj	1.901.206	18.235.241	10,4260
Jun	1.927.328	18.485.788	10,4260
Jul	2.146.834	20.591.160	10,4260
Avgust	2.093.891	20.083.359	10,4260
Septembar	1.865.076	17.888.702	10,4260
Oktobar	2.559.489	24.549.102	10,4260
Novembar	2.791.443	26.773.863	10,4260
Decembar	3.303.323	31.683.508	10,4260
Ukupno	29.781.741	285.648.775	10,4260

U 2021. godini realizovano je ukupno 254.523.527 kWh električne energije, a realizacija po kategorijama i grupama data je u narednoj tabeli:

2021.	Potr. na 35 kV [kWh]	Potr. na 10 kV [kWh]	Ost. pot. na 0,4 kV [kWh]	Javna rasvjeta [kWh]	Domaćinstva [kWh]	Neovlaštena potrošnja i korekcije [kWh]	Ukupno [kWh]
Jan.	147.000	3.469.484	4.841.274	1.082.031	16.143.068	8.908	25.691.765
Feb.	724.500	3.445.217	4.509.360	921.000	13.719.311	37.087	23.356.475
Mart	1.092.000	3.620.397	4.727.509	940.642	14.383.349	41.592	24.805.489
April	147.000	3.326.181	4.058.605	762.561	10.976.283	1.195.064	20.465.694
Maj	126.000	2.831.843	3.468.413	707.889	9.814.563	2.696	16.951.404
Jun	514.500	3.294.641	3.885.828	589.194	8.600.338	7.742	16.892.243
Jul	1.060.500	3.493.118	4.388.372	617.736	9.430.463	37.882	19.028.071
Avg.	703.500	3.528.419	4.278.272	709.373	9.342.029	-4.805	18.556.788
Sep.	115.500	3.616.416	3.620.656	805.724	8.511.211	44.939	16.714.446
Okt.	577.500	3.863.457	4.405.933	964.089	10.248.330	1.047.691	21.107.000
Nov	378.000	3.638.825	4.793.049	1.093.468	13.724.469	29.527	23.657.338
Dec	189.000	4.014.910	5.405.695	1.141.604	16.496.924	48.681	27.296.814
Ukupno	5.775.000	42.142.908	52.382.966	10.335.311	141.390.338	2.497.004	254.523.527

Učešća pojedinih kategorija potrošnje u ukupnoj realizaciji električne energije za 2021. godinu, izraženo u procentima, prikazuje sljedeća tabela:

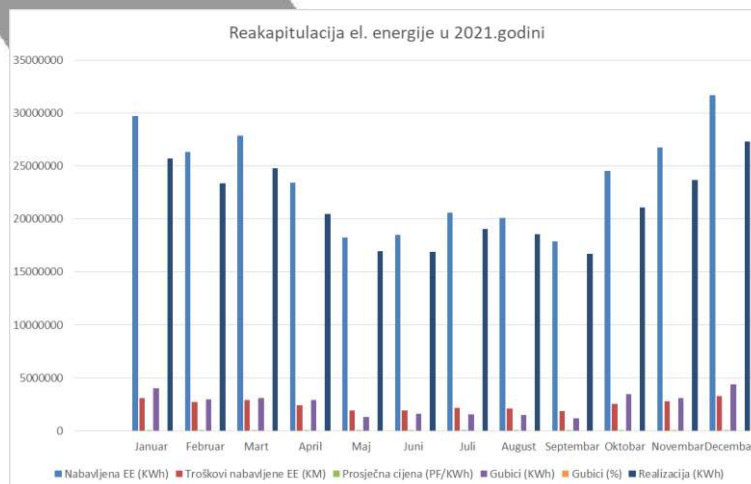
Kategorija potrošnje	Potr. na 35 kV	Potr. na 10 kV	Ost. pot. na 0,4 kV	Javna rasvjeta	Domaćinstvo
Učešće u realizaciji (%)	2,27	16,56	20,58	4,06	55,56

U 2021. godini ostvareni su **ukupni gubici** u apsolutnom iznosu od 31.125.248 kWh, odnosno u relativnom iznosu 10,90 %. U odnosu na ostvarene relativne distributivne gubitke u 2020. godini, kada su iznosili 10,65% povećani su za 2,3 %.

Uporedni pregled gubitaka ostvarenih u 2020. i 2021. godini dat je sljedećom tabelom:

Mjesec	GUBICI			
	2021.		2020.	
	kWh	%	kWh	%
Jan.	4.038.224	13,58	3.932.216	12,44
Feb.	2.984.600	11,33	2.763.340	11,05
Mart	3.070.548	11,02	2.534.472	10,00
April	2.945.257	12,58	1.453.643	7,17
Maj	1.283.837	7,04	2.539.536	13,68
Jun	1.593.545	8,62	1.376.580	7,76
Jul	1.563.089	7,59	1.766.231	9,62
Avg.	1.526.571	7,60	1.629.301	8,79
Sept.	1.174.256	6,56	1.434.087	7,79
Okt.	3.442.102	14,02	2.391.390	10,49
Nov.	3.116.525	11,64	3.974.784	15,21
Dec.	4.386.694	13,85	3.254.083	10,87
Ukupno	31.125.248	10,90	29.049.663	10,65

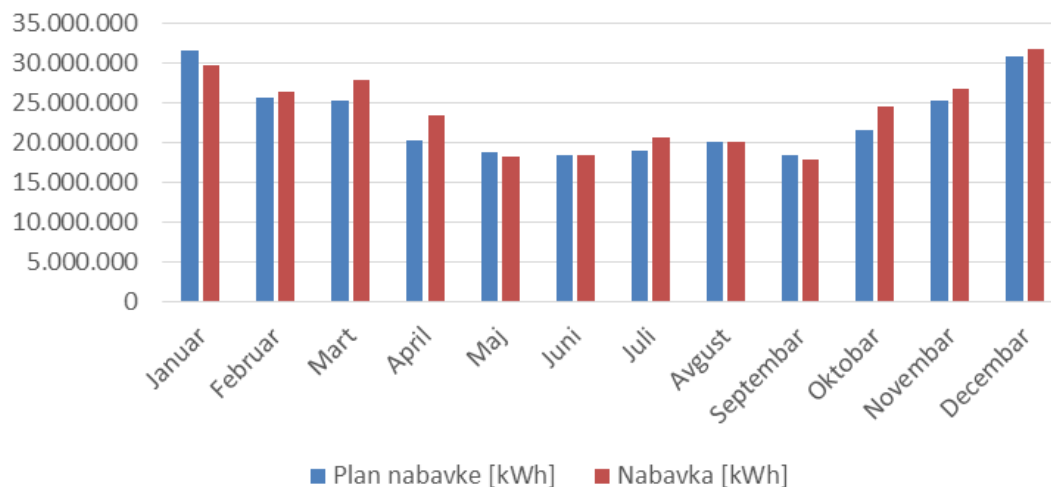
Prikaz **reakapitulacije električne energije** dat je sljedećim grafikonom, na kojem se mogu vidjeti odnosi nabavke, realizacije, gubitaka i troškova nabavljene električne energije na mjesečnom nivou u 2021. godini:

U nastavku je dat tabelarni i grafički prikaz planiranih i realizovanih količina električne energije u 2021. godini:

2021.	Plan nabavke	Nabavka	Odnos Nabavka/Plan
	[kWh]	[kWh]	[%]
Januar	31.600.000	29.729.989	94
Februar	25.700.000	26.341.075	102
Mart	25.200.000	27.876.037	111
April	20.200.000	23.410.951	116
Maj	18.800.000	18.235.241	97
Juni	18.400.000	18.485.788	100
Juli	19.000.000	20.591.160	108
Avgust	20.000.000	20.083.359	100
Septembar	18.500.000	17.888.702	97
Oktobar	21.600.000	24.549.102	114
Novembar	25.200.000	26.773.863	106
Decembar	30.800.000	31.683.508	103
UKUPNO	275.000.000	285.648.775	104

Grafički prikaz odnosa plana i realizacije nabavke el.energije u 2021.godini

Povećanje potrošnje električne energije rezultiralo je i odstupanjem nabavljenih količina električne energije od planiranih, u prvom redu kod kupaca na 10 kV naponskom nivou, zatim kod kupaca iz kategorije Ostala potrošnja na 0,4 kV, te kod kupaca iz kategorije Domaćinstva.

U narednim tabelama prikazani su pokazatelji kontinuiteta isporuke (SAIDI i SAIFI) za period 2017.-2021. godina, te u skladu sa prekidima, procijenjene količine neisporučene električne energije.

	Dužina trajanja dugotrajnih prekida napajanja po krajnjem kupcu u toku mjeseca/godine SAIDI
2017. godina	740,90
2018. godina	817,43
2019. godina	572,83
2020. godina	687,78
2021. godina	632,06
Prosjek	690,20

	Broj kratkotrajnih prekida napajanja po krajnjem kupcu u toku mjeseca/godine	Broj dugotrajnih prekida po krajnjem kupcu u toku mjeseca/godine SAIFI
2017. godina	3,48	3,65
2018. godina	2,37	5,15
2019. godina	2,39	2,67
2020. godina	4,59	6,14
2021. godina	4,27	3,20
Prosjek	3,42	4,16

Neisporučena električna energija se evidentira od 2017. godine i radi se o procjeni koja se računa kao vrijednost energije ostvarene prethodnog dana u istom vremenskom periodu kada je bio zastoj u isporuci električne energije. Koriste se podaci sa SCADA/DMS sistema kada je riječ o zastojima na srednjenaponskoj mreži, a ukoliko je zastoj na NN mreži putem AMM sistema za daljinsko očitavanje.

Neisporučena električna energija po godinama		
Godina	Planirani zastoji (kWh)	Neplanirani zastoji (kWh)
2017.	154.967	190.316
2018.	246.890	206.228
2019.	163.316	166.257
2020.	136.584	316.708
2021.	131.282	222.327
Prosjek (kWh)	166.608	220.367

U 2021. godini zabilježeni su povoljniji indikatori dužine trajanja dugotrajnih prekida po kupcu u minuti u odnosu na petogodišnji prosjek, kao i količina neisporučene električne energije po planiranim zastojima, ali su snježne padavine, praćene vjetrom, u decembru 2021. godine u značajnoj mjeri pokvarile ostale indikatore kontinuiteta isporuke.

Ostale realizovane aktivnosti i ostvareni rezultati u Radnoj jedinici „Elektrodistribucija“ za izvještajni period po ključnim oblastima su:

Kontrola postojećih i priključenje novih kupaca

Projekat/Aktivnost	Rezultat
Aktivnosti na kontroli potrošnje električne energije kod postojećih kupaca elektro-mreže	☑ kontrola 2.436 mjernih mjesta
	☑ 353 tehnička prijema mjernog mjesta
	☑ 225 izrađenih priključaka
	☑ 697 zamjena trofaznog SMT/Enel/Monofazno SMT/Enel
Otkrivanje neovlaštene potrošnje	☑ 289 regulisanja priključne snage po zahtjevu i uplati krajnjih potrošača i limitiranja
	☑ 24 izmještanja mjernog mjesta na stub ili javnu površinu
Priključenje novih kupaca na mrežu	☑ 555 priključenja
	☑ 319 isključenja
	☑ 19 kupaca kod kojih je pronađena neovlaštena potrošnja električne energije
	☑ 446.707 očitanih potrošača
	☑ 522 neočitana potrošača
	☑ 446.707 podijeljenih računa

Rezultati rada RJ Elektrodistribucija u 2021. godini su zadovoljavajući, s obzirom na sve poteškoće koje prate svakodnevno izvršavanje zadataka. Postoji dovoljno prostora za napredovanje u narednom periodu, naročito ako se uzme u obzir činjenica da je usvojen novi Zakon o električnoj energiji Brčko distrikta BiH, kojim su riješena mnoga pitanja u elektroenergetskoj djelatnosti, ali i nametnute nove obaveze, sa kojima ćemo biti suočeni.

U nastavku je navedeno nekoliko prijedloga mjera da bi se nastavilo kvalitetno snadbijevanje električnom energijom kupaca na području Brčko distrikta BiH, te poboljšao kvalitet rada RJ Elektrodistribucija:

- kadrovsko popunjavanje upražnjenih pozicija u RJ Elektrodistribucija-prioritetno
- adekvatno vrednovanje rada deficitarnog kadra u RJ Elektrodistribucija (inženjeri elektrotehnike, VKV i KV električari, elektrotehničari SSS) da bismo spriječili dalji odliv stručne radne snage i postali konkurentni na tržištu rada
- obnova voznog parka
- više pažnje posvetiti edukaciji radnika da bi svoje radne zadatke mogli obavljati na kvalitetniji način
- nastaviti realizaciju projekta ugradnje pametnih brojila i integraciju u AMM sistem
- analizirati i korigovati cjenovnik usluga RJ Elektrodistribucija
- odvojiti djelatnosti Distribucije i Snabdijevanja prema preporukama DERK-a i novog Zakona o električnoj energiji u Brčko distriktu BiH
- kadrovski, materijalno i tehnički se osposobiti da bi adekvatno mogli izvršavati nove obaveze koje nameće Zakon o električnoj energiji u Brčko distriktu BiH.

10. RJ VODOVOD I KANALIZACIJA

Radna jedinica Vodovod i kanalizacija zadužena je za proizvodnju i distribuciju vode, upravljanje i održavanje glavnog transportnog i ostalih cjevovoda u gradskom i pojedinim lokalnim vodovodnim sistemima, te za održavanje kanalizacione mreže. Ova organizaciona jedinica bavi se i izgradnjom novih vodovodnih mreža, novih vodovodnih priključaka, očitanjem potrošnje vode i organizovanjem rada na prikupljanju i transportu otpadnih voda. U toku 2021. godine u Fabrici vode proizvedeno je 3.683.837 m³ vode, a priključeno 268 novih kupaca na vodovodnu mrežu, kojom preduzeće upravlja. Zaključno sa 31.12.2021. godine u bazi kupaca vode nalazi se 21.288 potrošača.

U RJ Vodovod i kanalizacija rad je organizovan kroz sljedeće organizacione jedinice:

- Fabrika vode,
- Služba za održavanje proizvodnje i transport vode do rezervoara,
- Služba za održavanje vodovodne mreže, i
- Služba za održavanje kanalizacione mreže.

Radna jedinica Vodovod i kanalizacija održava 214 km gradske vodovodne mreže, kao i lokalne vodovode:

- izvorište Domažić (Cerik, Hrgovi, dio Dubrava)
- izvorište Stjepkovića (Donja Skakava, Gornja Skakava, Panjici, Prijedor, Donji Bukvik, Gornji Bukvik, Vujičići, Gajevi, Bukovac, Vitanovići, Ulović)
- rezervoar Štrepci (Štrepci, Palanka, Brka, Boće, Boderište, Zovik, Šatorovići).

Dužina kanalizacione mreže je oko 170 km, revizionih okana ima 7.383, a priključaka na kanalizacionu mrežu 7.500.

Tokom 2020. i 2021. godine Odjeljenje za komunalne poslove realizovalo je radove na projektu **“Izgradnja novog bunarskog šahta na bunaru BŠ3 na izvorištu Stjepkovića, sa priključenjem na distributivnu mrežu prema rezervoarima”**. Vrijednost radova iznosila je 8.500,00 KM. Realizacijom ovog projekata, stvoreni su uslovi za uključenje novog bunara, izgrađenog 2018. godine, u postojeći rezervoar, čime je povećan kapacitet vode sa ovog izvorišta, koji danas kumulativno iznosi oko 20 l/sec i dovoljan je za potrebe konzumnog područja, a kojim upravlja RJ Vodovod i kanalizacija.

Zaposlenici Službe za održavanje vodovodne mreže u decembru su otklonili **kvar na mreži u naselju Repino brdo**. Nakon ispiranja i čišćenja cjevovoda, muljnih ispusta i drugih instalacija na mreži, nešto više od 60 kupaca vode u ovom dijelu Distrikta steklo je uslove za kvalitetnije snabdijevanje vodom. Ovo naselje se nalazi u sistemu vodosnabdijevanja Islamovac – Štrepci, te je u drugoj polovini godine bilo obuhvaćeno programom restrikcija, koje su uvedene zbog nedovoljne količine vode na izvorištu.

Sredinom decembra realizovani su i radovima na **revitalizaciji jednog od tri bunara**, koji su u sistemu eksploatacije vode u lokalnom vodovodnom sistemu **Islamovac - Štrepci**. Tokom izvođenja ovih radova stanovnici naseljenih mjesta Štrepci, Palanka, Brka, Boće, Boderište, Gornji i Donji Zovik, Šatorovići, Gornje i Donje Dubravice imali su smanjen pritisak vode i prekide u vodosnabdijevanju, te je provođen restrikcioni režim isporuke vode u skladu s raspoloživom količinom vode na preostala dva bunara. Nakon izvedenih radova, vodosnabdijevanje je normalizovano, restrikcije ukinute i obezbjeđena je dovoljna količina vode za osnovne životne potrebe stanovništva.

Na vodovodnom sistemu „Bukvičkog platoa“ započeli su radovi na rekonstrukciji vodovodnog sistema, ispiranju mreže, zamjeni dotrajalih materijala i elemenata mreže, zbog velike količine kamenca u cijevima. Iz istog razloga, na ovom području dolazilo je do učestalog pada pritiska u mreži i nestanka vode, posebno u ljetnjem periodu kada je potrošnja povećana. Radovi se nastavljaju i u 2022. godini.

10.1. Ostvarenje ciljeva poslovanja RJ „Vodovod i kanalizacija“

Radna jedinica „Vodovod i kanalizacija“ je krajem prošle poslovne godine (u odnosu na izvještajni period, dakle 2021. godine) postavila sljedeće **ciljeve poslovanja**, čija realizacija je planirana kroz navedene **aktivnosti**:

1. Obezbjedenje kontinuiranog rada Fabrike vode, postrojenja za proizvodnju i distribuciju vode za piće
 - Nabavka potrebne opreme, sredstava i materijala za obezbjeđenje kontinuiranog rada
 - Nabavka hemikalija i sredstava za rad interne laboratorije
 - Ispitivanja uzoraka u eksternim laboratorijama
2. Kvalitetno funkcionisanje vodovodne mreže
 - Realizacija plana redovnog održavanja (upravljanje sistemom, ispiranja mreže, detekcija curenja)
3. Smanjenje gubitaka u vodovodnoj mreži ispod 40%
 - Detekcija skrivenih gubitaka u ulicama sa povećanom učestalošću kvarova
 - Otklanjanje prijavljenih kvarova (curenja) u što kraćem roku
4. Kontinuitet isporuke vode za piće na lokalnim vodovodima u skladu sa zahtjevima Pravilnika o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće
 - Nadzor i održavanje bunara na lokalnim vodovodima
5. Smanjenje broja neočitanih vodomjera ispod 3,5%
 - Nabavka i servisiranje vodomjera sa daljinskim očitanjem
 - Ažuriranje baze podataka o kupcima
6. Obezbjedenje funkcionisanja kanizacione mreže i nesmetane odvodnje otpadnih voda
 - Nadzor rada i održavanje objekata fekalne kanizacione mreže
 - Sve intervencije izvedene u roku od 24h od momenta prijave zahtjeva zaprimljenog putem CRM-a

Kada je riječ o **kontinuiranom radu Fabrike vode**, kupci su bili uredno snabdjeveni vodom za piće u skladu sa zahtjevima i standardima koje propisuje Pravilnik o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće BiH, potrebnom količinom vode i definisanim pritiskom. U 2021. godini proizvedeno je 3.683.837 m³ vode (u 2020. godini proizvedeno je 3.476.724 m³).

Nabavkom i instalacijom nove **informatičke opreme** poboljšana je sigurnost u upravljanju i kontroli procesa proizvodnje vode u Fabrici vode. Postupajući u skladu sa preporukama Izveštaja sa nadzornog audita DIN EN ISO 27001:2013, izvršena je nabavka i instalacija nadogradnje softvera i licenci, kao i usluge instaliranja na računar koji je nabavljen za potrebe SCADA sistema za praćenje, upravljanje i kontrolu procesa proizvodnje vode za piće. Ovim investicionim ulaganjem poboljšana je efikasnost sistema upravljanja zaštitom informacija, te sigurnosni nivo standarda, ali i povećana sigurnost u vođenju procesa proizvodnje vode za piće.

U novembru 2021. godine u okviru investicionog održavanja **vodotornja Vrankićka** izvršena ugradnja dva elektromagnetna mjerača protoka vode DN 300 na ulazu i izlazu iz vodotornja i montaža hidrostatičke sonde za mjerenje nivoa. Oprema je uvezana u postojeći sistem daljinskog nadzora i upravljanja, koji kontroliše PLC.

Nabavke potrebnih sredstava rada, opreme i usluga servisa za potrebe održavanja i funkcionisanja Fabrike vode (i pripadajuće laboratorije) provodile su se u skladu sa Planom nabavki za 2021. godinu, te su svi podnesi zahtjevi rezultovali zaključenjem ugovora koji su uspješno i realizovani. Evidentiran je porast cijena hemikalija koje se koriste u proizvodnji vode.

Prema definisanim okolinskim ciljevima za 2021. godine, koji se odnose na zaštitu životne sredine u skladu sa ISO 14001: 2015 izrađeni su **okolinski programi** u skladu s kojima je izvršeno ispitivanje definisanih okolinskih aspekata na Fabrici vode: otpadne vode prije ispuštanja u rijeku Savu, dehidratisanog mulja i koncentracije ozona. Sva ispitivanja su provedena u ovlaštenim institucijama, a rezultati ispitivanja su u skladu s definisanim standardima. Prema zakonskoj obavezi, izvršeno je i ispitivanje ventila sigurnosti, posuda pod pritiskom i izolacionih drager aparata.

Plan kontrole kvaliteta vode za piće realizovan je u cjelosti, svi uzorci uzeti za analizu zadovoljavaju zahtjeve Pravilnika o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće BiH, kako sa mikrobiološkog, tako i fizičko hemijskog aspekta.

Funkcionisanje Službe za održavanje vodovodne mreže je izrazito otežano zbog bolovanja, neplaćenih odsustva, odlazaka u penziju i nepopunjavanja ili neadekvatnog popunjavanja upražnjenih radnih mjesta, te su poslovni procesi u ovoj organizacionoj jedinici ugroženi.

Većem broju kupaca (2.197) na **daljinskom sistemu očitavanja** vodomjera, krajem godine upućena su obavještenja radi kontrole mjernih mjesta u njihovim stambenim jedinicama. Do kraja godine riješena su 1.234 zahtjeva ili 56,16%, a aktivnost se nastavlja i u 2022. godini. Zamijenjeno je 537 vodomjera.

Za potrebe projekta “Izgradnja vodovodne mreže u ulici Sabita Alaudina Užičanina”, koji je finansiran sredstvima granta Vlade Brčko distrikta BiH, izvršena je nabavka vodovodnog i građevinskog materijala, a realizacija počinje u 2022. godini.

10.2. Redovne aktivnosti i rezultati u RJ Vodovod i kanalizacija u 2021. godini

Kontrola kvaliteta vode za piće provodi se prema Planu kontrole kvaliteta i odredbama Pravilnika o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće BiH na dva nivoa. U laboratoriji Pododjeljenja za Javno zdravstvo, putem koje nadležni Inspektorat Brčko distrikta BiH vrši provjeru zdravstvene ispravnosti vode za piće, vrši se kontrolna fizičko-hemijska analiza, koja se primarno, na svakodnevnom nivou, provodi i u laboratoriji preduzeća. Mikrobiološka analiza vrši se u mikrobiološkoj laboratoriji Javnog zdravstva i JZU „Zdravstveni centar“ Brčko.

U gradskom vodovodnom sistemu procenat pozitivnih mikrobioloških uzoraka iznosio je 1,54 % od ukupnog broja uzetih uzoraka za analizu i 0,84% pozitivnih uzoraka na osnovu urađenih fizičko-hemijskih analiza. U lokalnom vodovodnom sistemu procenat pozitivnih mikrobioloških uzoraka iznosio je 1,30 % od ukupnog broja uzetih uzoraka za analizu i 0,39 % pozitivnih uzoraka na osnovu urađenih fizičko-hemijskih analiza.

Na svim tačkama uzorkovanja, gdje je nalaz bio pozitivan, provedene su korektivne aktivnosti i ponovljeno uzorkovanje do dobijanja ispravnog nalaza.

GRADSKI VODOVOD

- Mikrobiološki pregled

JANUAR - DECEMBAR		Broj uzoraka	Broj pozitivnih (neispravnih) uzoraka	Broj negativnih (ispravnih) uzoraka
Gradski vodovod		290	284	6
Fabrika vode		98	98	0
Ukupno		388	382	6

- Fizičko-hemijska analiza

JAN.- DECEMB.	eksterna laboratorija			interna laboratorija			ukupno eksterna laboratorija + interna laboratorija	odgovara	ne odgovara
	broj uzoraka	odgovara	ne odgovara	broj uzoraka	odgovara	Ne odgovara		propisima Pravilnika o higijenskoj ispravnosti vode za piće	
Gradski vodovod	348	344	4	96	93	3	444	437	7
Fabrika vode	36	36	0	353	353	0	389	389	0
Ukupno	384	380	4	449	446	3	833	826	7

Prema obavezi iz Pr.9.1-02/01 u laboratoriji Fabrike vode urađena je analiza otpadnih voda.

LOKALNI VODOVODI

- Mikrobiološki pregled

JANUAR – DECEMBAR		Broj uzoraka	Broj pozitivnih (neispravnih) uzoraka	Broj negativnih (ispravnih) uzoraka
Lokalni vodovodi (Stjepkovića, Štrepci, Domažić)		230	3	227

- Fizičko-hemijska analiza

2020.	eksterna laboratorija			interna laboratorija			ukupno eksterna laboratorija + interna laboratorija	Odgovara	Ne odgovara
	broj uzoraka	odgovara	ne odgovara	broj uzoraka	odgovara	ne odgovara		propisima Pravilnika o higijenskoj ispravnosti vode za piće	
Lokalni vodovodi (Stjepkovića, Štrepci, Domažić)	179	178	1	74	74	0	253	252	1

U nastavku su prikazane realizovane aktivnosti i ostvareni rezultati rada u Radnoj jedinici Vodovod i kanalizacija za izvještajni period po ključnim procesima rada:

Održavanje gradske vodovodne mreže

Projekat/Aktivnosti	Rezultat
<p><i>Realizacija planskog, investicionog i interventnog održavanja distributivne mreže, izvođenje radova na izgradnji nove mreže, očitavanja potrošnje</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ U okviru aktivnosti na održavanju mreže urađeno je sljedeće: <ul style="list-style-type: none"> ✓ 268 novih priključaka na vodovodnoj mreži, ✓ 249 sanacija curenja na vodovodnoj mreži, ✓ 531 curenje vode u šahtu (od kojih su 464 zahtjeva u statusu „na rješavanju“ u Službi za odnose s kupcima) ✓ 1.293 ispiranja gradske i lokalnih vodovodnih mreža na hidranatima i muljnim ispustima, svakodnevno ispiranje i odzračivanje mreže na lokalnim vodovodima, ✓ nije bilo zamjene hidranata, ali je vršeno njihovo ispitivanje u saradnji sa nadležnim odjeljenjem Vlade ✓ 425 detekcija curenja ✓ 528 mjerenja pritiska ✓ 43 mjerenja protoka ✓ 227 izdatih komunalnih saglasnosti, ✓ 180 u pripremi tehničke dokumentacije priključka ✓ 95 primopredaje instalacija iz GIS baze podataka, prema zahtjevima Vlade Brčko distrikta BiH i trećih lica ■ Redovne kontrole stanja instalacija i objekata vodovodne infrastrukture vršene su u svim dijelovima gradskog i lokalnih vodovodnih sistema pod upravom RJ Vodovod i kanalizacija; ■ Asfaltiranje rupa nastalih intervencijama radne jedinice prilikom sanacija curenja i izrade novih vodovodnih priključaka ■ Očitavanje potrošnje vode i dostava računa na mjesečnom nivou ■ Kod građana kod kojih je obradom zahtjeva utvrđeno da su stečeni pravni i tehnički uslovi za priključenje, izvršeno je priključenje na mrežu; procenat priključenja po zahtjevu korisnika u 2021. godini je 78,59 %. Preostali broj podnesenih zahtjeva nije realizovan jer podnosilac ne ispunjava pravne ili tehničke uslove za priključenje, ili su zahtjevi još u obradi. Ukupno je u 2021. godini podnesen 341 zahtjev za priključenje, realizovano 268 novih priključaka; ■ Postupajući po rješenju Inspektorata Brčko distrikta BiH, a u saradnji sa Odjeljenjem za javnu bezbjednost, provedena je kontrola ispravnosti hidrantske mreže i hidranata na

gradskom i ruralnom sistemu vodosnabdijevanja;

- U okviru aktivnosti na gradskom vodovodnom sistemu, izvršena je provjera funkcionalnosti pritiska na 736 hidranata, mapiranih u GIS sistemu;
- Rad Službe za održavanje vodovodne mreže odvijao se tokom godine otežano; dinamika radova nije zadovoljavajuća, zbog nedovoljnog broja izvršilaca (NK radnika, vodoinstalatera, detektorista, zatim zaposlenici na pozijama šef službe i sektora su novoprimitljeni bez prethodnog iskustva u poslovima vodosnabdijevanja); evidentirani su brojni kvarovi na opremi i sredstvima rada. RJ ViK podnijela 89 zahtjeva za održavanje kvara sredstava rada (sjekačica asfalta i bager, kao i nedostatak još jednog kamiona, koji je RJ ViK nabavila, a koji je preusmjeren za potrebe RJ Elektro distribucija);

Održavanje lokalnih vodovoda

Projekat/aktivnosti	Rezultat
<p><i>Realizacija planskog, investicionog i interventnog održavanja distributivne mreže</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ Kontinuiran nadzor nad vodnim objektima i distributivnom mrežom nad lokalnim vodovodnim sistemima Štrepći, Stjepkovic i Domažić, provjera rada pumpi, stanje vodozahvata, količine hlora, stanje ventila i hidranata na vodovodnoj mreži, čišćenje odvodnih i drenažnih kanala, održavanje zona neposredne sanitarne zaštite, ispiranje vodovodne mreže, nivelacija kompenzacionih posuda. <p>Izvorište Stjepkovic</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Glavni objekti vodovodnog sistema Stjepkovic su: izvorište Stjepkovic sa tri bunara: Q B1=2 l/s, QB2=10 l/s, QB3=15 l/s. ■ Rezervoar Stjepkovic V=2*100 m³ vodom gravitaciono snabdijeva podsisteme za: ✓ Prijedor (gravitaciono) ✓ Seonjake, Skakavu Donju, Jagodnjak, G. i D. Vukšić, Ulice (gravitaciono) ✓ Pumpna stanica za rezervoar Vinogradi V=30m³, koji snabdijeva podsisteme: Vujičići (gravitaciono) ✓ Rezervoar Gajevi V= 100m³, koji vodom snabdijeva Gajeve, Bukvik, Vitanoviće, Bukovac, Ulović, Lukavac <ul style="list-style-type: none"> ■ Prekidi u vodosnabdijevanju - na vodovodnom sistemu Stjepkovic, nisu vršene redukcije niti restrikcije u isporuci vode kupcima tokom 2021. godine, ali su evidentirani prekidi u isporuci vode kod potrošača u Donjem Bukviku i Brdu Šterac, koji su posljedica smanjenog poprečnog profila cijevi i smanjenog protoka, zbog nataloženog kamenca i dugotrajne eksploatacije. Na potezu od rezervoara u Gajevima do izbjegličkog naselja svakodnevno su provđene aktivnosti na isijecanju i ispiranju cjevovoda na

identifikovanim kritičnim tačkama začepjenja pomoću specijalnog vozila pod visokim pritiskom. JP “Komunalno Brčko” je preuzelo ovaj cjevovod u izvedenom stanju. Analizom projektne dokumentacije uočeno je da nije ugrađen veći broj hidrotehničkih elemenata (vazdušnih ventila, muljnih ispusta, zasuna) te smatramo da ćemo njihovom ugradnjom pospješiti funkcionisanje sistema, na čemu se već radi. Prilikom čišćenja izbačena je velika količina sedre, što je rezultiralo poboljšanim protokom i pritiskom na tim dionicama. Radovi se nastavljaju i u 2022. godini;

Izvorište Štrepci – Islamovac

- Raspoloživost vodnih objekata - bunar B1=2,2 l/sec, B5=25-29 l/s sa padom u 2021. godini do 7,7 l/sec i bunar B3 kapaciteta = 10-12 l/s sa padom kapaciteta u 2021. godini zbog nedostatka vode do 6,7 l/sec;
- Vodom iz rezervoara Štrepci sa izvorišta Islamovac vodom se snabdijevaju: Štrepci, Palanka, Brka, Boće, Boderište, Gornji i Donji Zovik, Šatorovići i Donje i Gornje Dubravice
- **Prekidi u vodosnabdijevanju** - u ljetnjem periodu, obilježenom ekstremno visokom temperaturom i prisustvom većeg broja konzumenata u vrijeme vršnog opterećenja sistema, te usljed neracionalne potrošnje i nenamjenske upotrebe vode za piće u druge svrhe, uprkos apelima preduzeća da se voda troši samo za osnovne životne namjene, izraženi su problemi u vodosnabdijevanju svih naselja koja se snabdijevaju sa izvorišta “Štrepci“, usljed nedovoljne količine vode na izvorištu; zbog toga su vršene redukcije i restrikcije u isporuci vode prema svim potrošačima ovog vodovodnog sistema; redukcije su okončane u decembru revitalizacijom jednog od bunara, što ne garantuje rješenje problema nedovoljne količine vode u za naredni ljetnji period;

Izvorište Domažić

- Raspoloživost vodnih objekata - bunar na izvorištu Domažić je kapaciteta cca 10l/s; vodom snabdijeva naselja Cerik, Dubrave do škole i Hrgove;
- **Prekidi u vodosnabdijevanju** - od aprila do juna evidentirane su reklamacije na pad pritiska i nestanak vode, uzrok nedovoljna količina vode u sistemu
- Predzeće planira u 2022. godini uraditi revitalizaciju bunara Domažić
- Izvorište Domažić sa jednim bunarom lociranim na području Federacije BiH u budućnosti neće moći kapacitetom podmiriti potrebe konzumnog područja. Stoga je pod hitno potrebno realizovati jedno od projektnih rješenja, kojima bi se stanovnici Dubrava i Cerika snabdijeli vodom sa izvorišta Brčko distrikta BiH.

Održavanje kanalizacione mreže

Projekat/Aktivnost	Rezultat
<i>Funkcionisanje kanalizacione mreže i nesmetana odvodnja otpadnih voda</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Obavljene 229 redovnih kontrola rada javne kanalizacije, od toga 24 u prisustvu komunalnih inspektora • Obavljene 124 redovne kontrole rada pumpnih stanica • Obavljeno 219 čišćenja revizionih okana • Nije bilo ugradnje nedostajuća poklopaca
<i>Plansko i investiciono održavanje fekalne kanalizacione mreže</i>	<ul style="list-style-type: none"> • obavljeno 60 godišnjih inspekcija kanalizacionih kolektora • obavljeno 71 generalno čišćenje i ispiranje kanalizacionih kolektora • obavljene sanacije kanalizacionih kolektora na dvije lokacije • obavljena sanacija šest revizionih okana • obavljena sanacija četiri pumpne stanice fekalne vode, uz izmjenu pumpnih agregata • izrađen i postavljen jedan nedostajući poklopac na revizionom oknu • 21.4. obavljena proljetna deratizacija javne kanalizacije (uz pomoć HES-a) • 20.10. obavljena jesenja deratizacija javne kanalizacije (uz pomoć HES-a) • Služba raspolaže samo jednim specijalnim vozilom za održavanje kanalizacione mreže, koje je staro i u stalnoj eksploataciji više od 20 godina, te je često na popravci i njegova dalja upotreba predstavlja visok rizik zastoja u radu i postupanja po zahtjevima korisnika.
<i>Hitne intervencije na održavanju fekalne kanalizacione mreže i na pripadajućim objektima.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Obavljene 203 hitne intervencije na primarnoj i 258 intervencija na sekundarnoj kanalizacionoj mreži po zaprimljenim zahtjevima putem CRM aplikacije • obavljeno 35 intervencija kao ispomoć Službi za održavanje vodovodne mreže • očišćeno 30 slivničkih rešetki • izvedeno 88 intervencija van radnog vremena
<i>Usluga isporuke vode u cisterni</i>	<ul style="list-style-type: none"> • isporučeno 58 autocisterni vode za OŠ Rašljani • isporučene 293 autocisterne vode za treća lica • obavljene 22 usluge čišćenja i ispiranja kanalizacije i crpljenja septičkih jama trećim licima • podrška kulturno sportskim manifestacijama na lokalnom nivou (15.7. dežurstvo autocisterne sa vodom u naselju Šatorovići, 20.7. dežurstvo autocisterne sa vodom u naselju Ražljevo, 26.7. dežurstvo autocisterne sa vodom u naselju Popovo Polje i 11.9. pranje platoa ispred mjesne zajednice u naselju Donji Brezik)

11. RJ ČISTOĆA

Radna jedinica Čistoća zadužena je za prikupljanje, transport i deponovanje otpada, ljetnje i zimsko održavanje ulica i puteva na području Brčko distrikta BiH u skladu sa dodijeljenim ugovorima, uređenje i održavanje javnih i zelenih površina prema nalogu investitora, zbrinjavanje napuštenih i pasa litalica, te upravljanje gradskom deponijom.

U RJ Čistoća rad je organizovan kroz dvije službe:

- ✓ Služba za upravljanje otpadom, i
- ✓ Služba za javnu higijenu.

U okviru Službe za javnu higijenu djeluje Sektor za zbrinjavanje napuštenih životinja.

11.1. Ostvarenje ciljeva poslovanja RJ „Čistoća“

Radna jedinica „Čistoća“ je krajem prošle poslovne godine (2020.) postavila sljedeće **ciljeve poslovanja**, čija realizacija je planirana kroz navedene **aktivnosti**:

1. Obezbjedenje samoodrživog poslovanja Radne jedinice:
 - Utvrđivanje ekonomske cijene usluge prikupljanja, transporta i deponovanja kućnog otpada za fizička i pravna lica (nove cijene usluge odvoza komunalnog otpada)
2. Pобоljšanje i unapređenje svih vrsta usluga:
 - Proveden i realizovan proces nabavke neophodnih vozila za potrebe Službe za upravljanje otpadom
 - Proveden i realizovan proces nabavke neophodnih vozila, radnih mašina i opreme za potrebe Službe za javnu higijenu
 - Obezbjedena potrebna količina posuda za odlaganje otpada
 - Pružanje vanrednih usluga pravnim i fizičkim licima
 - Odvoz otpada na regionalnu deponiju u Zvorniku
 - Stavljanje u funkciju spalionice životinjskih leševa i animalnog otpada
3. Pобоljšani uslovi zbrinjavanja napuštenih životinja i obezbjeđenje uslova za zbrinjavanje – spaljivanje životinjskih lešina i nusproizvoda sa javnih površina
 - Obezbjedenje bolje infrastrukturne povezanosti u azilu i izgradnja nadstrešnica nad boksovima za pse u azilu
 - Uređenje azila – obezbjeđenje boljih uslova u smislu zaštite životinja od vremenskih prilika (sunce, kiša, snijeg, vrućina, hladnoća ...)
 - Priprema pasa za udomljavanje
 - Intenziviranje aktivnosti na povećanju broja udomljenih životinja
 - Uvođenje TRACE-s sistema u poslovanje Sektora
 - Organizacija izložbe pasa mješanaca
 - Spalionica animalnog otpada u pogonu
 - Analiza vode u azilu
 - Revizija rada azila od strane Kancelarije za veterinarstvo Sarajevo
 - Izrada Procedure za zbrinjavanje nusproizvoda životinjskog porijekla i životinjskih lešina
 - Obezbjedenje vozila i opreme za prevoz i deponovanje lešina i konfiskata
 - Nabavka sredstava za dezinfekciju

- Obezbjedenje prostorija, nabavka zaštitne odjeće i dodatne opreme za potrebe rada spalionice.

Kada je riječ o **obezbjedenju samoodrživog poslovanja Radne jedinice „Čistoća“**, planirano je, na osnovu analize finansijskih pokazatelja iz prethodnih perioda, da u 2021. godini bude donesen prijedlog novih cijena usluge odvoza komunalnog i drugih vrsta otpada, kojim bi bili pokriveni opravdani poslovni rashodi utvrđeni na osnovu normativa i standarda koji važe u obavljanju komunalnih djelatnosti, kao i tržišnim cijenama ulaznih troškova, a koji su nastali prilikom obavljanja poslova prikupljanja, transporta i deponovanja otpada za pravna i fizička lica na području Brčko distrikta BiH.

Cijene usluga prikupljanja, transporta i deponovanja otpada za pravna i fizička lica na području Brčko distrikta BiH se nisu mijenjale od 2005. godine, te 16 godina nakon njihovog usvajanja nisu dostatne za pokrivanje troškova nastalih pružanjem ove usluge, što u velikoj mjeri negativno utiče na samoodrživost rada RJ Čistoća i nemogućnost unapređenja kvaliteta usluga u ovoj oblasti. Ipak, ovaj cilj ni u 2021. godini nije realizovan, niti je bilo zahtjeva prema osnivaču Skupštini Brčko distrikta BiH da se na bilo koji način ponovo razgovara o ovoj temi. 2018. godine Skupština je odbila prijedlog povećanja cijena prikupljanja, odvoza i deponovanja komunalnog otpada. Radna jedinica Čistoća poslovnu je godinu završila negativnim rezultatom.

Kada je riječ o **poboljšanju i unaprijeđenju svih komunalnih usluga**, taj je cilj djelimično ispunjen. U izvještajnom periodu planirana je nabavka nove autosmečare manjih dimenzija 5-7 m³. Tender za nabavku objavljen je u februaru 2021 godine. Izvršeno otvaranje ponuda. Potpisan Ugovor. Isporuka vozila je kasnila, a prilikom primopredaje u decembru, 2021. godine, Komisija za prijem vozila je utvrdila da isporučena nadogradnja specijalnog vozila ne ispunjava uslove utvrđene u tenderskoj dokumentaciji. Izvršena je nabavka TG-a za potrebe deponije. Nije bilo druge nabavke neophodnih radnih mašina, dok je izvršen dio planirane nabavke alata, zaštitne opreme za radnike, nadstrešnica za azil i nadogradnja baze podataka za azil. Izvršena je nabavka i 20 komada kontejnera zapremine 7 m³. Prema vanrednim zahtjevima pravnih i fizičkih lica, u 2021. godini izvršen je vanredan odvoz 243 kontejnera zapremine 5 – 7 metara kubnih.

U okviru projekta **zbrinjavanja otpada iz Distrikta na regionalnoj deponiji u Zvorniku**, koji realizujemo u saradnji sa Vladom Brčko distrikta BiH, u izvještajnom periodu je nabavljeno specijalno vozilo za transport otpada i u toku je izgradnja pretovarne stanice na Gradskoj deponiji.

U 2018. godini nabavljena spalionica komunalnog otpada koja i dalje nema upotrebnu dozvolu i lokacijske uslove. Nabavljena je sredstvima granta Vlade Brčko distrikta BiH.

Jedna od pozitivnih aktivnosti je angažovanje zaposlenika za vanredne aktivnosti – uređenje i košenje privatnih zelenih površina, školskih dvorišta i drugih zahtjeva fizičkih i pravnih lica prema predmjeru radova.

Kada je riječ o **brizi za napuštene pse**, zbog epidemije COVID-19, udomljavanje pasa je drastično opalo. Organizovana je online izložba pasa, koja je imala dobar odziv učesnika. Nije bilo udomljavanja ni u Austriji, primjenom TRACE sistema (elektronsko praćenje pošiljki (žive životinje) ka zemljama Evropske unije), jer još nisu otklonjeni nedostaci koje je, prilikom inspekcije, navela Kancelarija za veterinarstvo BiH.

11.2. Redovne aktivnosti i rezultati u 2021. godini

U sljedećoj tabeli su navedene realizovane aktivnosti i ostvareni rezultati rada u Radnoj jedinici Čistoća za izvještajni period, po ključnim oblastima:

Prikupljanje i deponovanje otpada

Projekat/Aktivnost	Rezultat
<i>Pružanje redovnih i vanrednih usluga odvoza otpada za sva pravna i fizička lica na teritoriji Brčko distrikta BiH;</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✔ Prikupljanje, transport i deponovanje otpada sa cijele teritorije Brčko distrikta BiH vrši se u skladu sa procedurama preduzeća i rasporedom prikupljanja i odvoza utvrđenim od strane Upravnog odbora 09.02.2015.godine ✔ U 2021. godini prikupljene su i deponovane slijedeće količine otpada: <ul style="list-style-type: none"> ✔ kućni otpad 29.746,00 t (8 % više od plana) ✔ animalni otpad 56,57 t (67% više od plana) ✔ otpad iz proizvodnje 199,54 t (38 % od plana) ✔ krupni otpad 100,00 t (planirano 100 t u obe besplatne akcije prikupljanja i odvoza krupnog otpada)
<i>Održavanje Gradske deponije</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✔ Sav prikupljeni otpad se dovozi na gradsku deponiju, gdje se vrši planiranje otpada i prekrivanje inertnim materijalom radi sprečavanja požara i drugih akcidentnih situacija. Za ove namjene u funkciju su dvije građevinske mašine – buldožer i kompaktor ✔ Tokom 2021. godine, kao i ranijih godina, radi sigurnijeg dovoza i deponovanja prikupljenog otpada, sve putne komunikacije na gradskoj deponiji nasute su kamenim agregatom ✔ Prema evidenciji na gradsku deponiju je u toku 2021. godine doveženo 12.154 m³ inertnog materijala i 1.503,44 t nasipnog kamena granulacije 0-250 mm
<i>Uklanjanje divljih odlagališta smeća</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✔ Na osnovu rješenja koje donosi komunalni inspektor Inspektorata Brčko distrikta BiH, preduzeće sanira divlja odlagališta otpada na teritoriji Distrikta ✔ U toku 2021. godine sa divljih odlagališta uglavnom u seoskim područjima, koja nastaju zbog nesavjesnog ponašanja pojedinaca, prikupljeno je i deponovano 5.490 m³ otpada. Uklanjanje ovih smetlišta vrši se po nalogu inspekcije, po pozivu rukovodilaca mjesnih zajednica i akcija nevladinih organizacija; preduzeće ove aktivnosti realizuje besplatno i ne pokriva ni osnovne troškove nastale prilikom njihovog provođenja;

Održavanje i uređenje javnih i zelenih površina

Projekat/Aktivnost	Rezultat
<i>Održavanje javnih saobraćajnih površina</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✔ Ručno i mašinsko čišćenje uže gradske zone, središnjeg i rubnog dijela grada koje podrazumijeva kompletno čišćenje trgova, platoa i pješačkih staza sa trotoarima i eventuanim drugim površinama, te kompletno čišćenje trotoara i dijela kolovoza ulice u širini od po 0,70 metara računajući od ivičnjaka prema kolovozu sa obe strane ulice od mehaničkih nečistoća, smeća,

uklanjanja naslaga u rigolama, te redovno pražnjenje korpica na saobraćajnim javnim površinama.

- ✓ Odvoz i deponovanje skupljenog materijala na deponiju
- ✓ Očišćeno javno – saobraćajnih površina u m²:
 - ✓ Uža gradska zona 758.400 m²
 - ✓ Središnji dio grada 1.076.000 m²
- ✓ Ručno pranje platoa ispred zgrade Vlade - 6.000 m²

Održavanje i uređenje javnih zelenih površina po nalogu investitora (Plan i program Vlade Brčko distrikta BiH za 2021. godinu)

- ✓ Košenje javnih površina 1., 2. i 3. prioriteta – planirano 2.682,679m² realizovano 2.592.925 m²
- ✓ Prekopavanje postojećih cvjetnih gredica, humiziranje i sadnja sezonskog cvijeća – planirano 744 m², realizovano 724 m²
- ✓ Prihrana zasađenih površina mineralnim gnojivom – planirano 5.000 m², realizovano 18.875 m²
- ✓ Orezivanje, zagrtanje/odgrtanje i okopavanje ruža - planirano 1.348 m², realizovano 1.448 m²
- ✓ Okopavanje i plijevljenje ruža – planirano 5.278 m², realizovano 5.278 m²
- ✓ Okopavanje i plijevljenje cvjetnih gredica – planirano 4.464 m², realizovano 4.000 m²
- ✓ Okopavanje i plijevljenje mlade/srednjodobne žive ogradice – planirano 3.690 m², realizovano 3.332 m²
- ✓ Okopavanje i plijevljenje trajnica/ukrasnih trava – planirano 2.170 m², realizovano 2.188 m²
- ✓ Okopavanje i plijevljenje grupacija grmova i kultivara – planirano 4.025 m², realizovano 3.917m²
- ✓ Okopavanje mladog drveća u drvoredima i ostalim javnim zelenim površinama – planirano 3.500 kom, realizovano 5.866 kom
- ✓ Zalijevanje cvjetnih gredica – planiranje 14.880 m², realizovano 15.174 m²
- ✓ Zalijevanje ružičnjaka i trajnica/ukrasnih trava- planirano 15.744 m², realizovano 17.513 m²
- ✓ Zalijevanje živih ogradica/grupacije grmova/kultivara – planirano 11.990 m², realizovano 11.666 m²
- ✓ Zalijevanje mladog drveća – planirano 4.000 kom, realizovano 4.786 kom
- ✓ Orezivanje mlađe i srednjodobne žive ogradice sa svih dostupnih strana sa utovarom i odvozom biljnog otpada – planirano 2.460 m', realizovano 2.460 m'
- ✓ Orezivanje stare žive ograde sa svih dostupnih strana sa utovarom i odvozom biljnog otpada – planirano 15.850 m', realizovano 15.850 m'
- ✓ Mašinsko čišćenje i sakupljanje lišća sa travnjaka 1. i 2. prioriteta sa utovarom i odvozom na deponiju – planirano 200.000 m², realizovano 200.000 m²
- ✓ Mašinsko čišćenje i sakupljanje lišća sa ostalih travnjaka sa utovarom i odvozom na deponiju – planirano 20.0000 m², realizovano 20.0000 m²
- ✓ Orezivanje trajnica/ukrasnih trava jednom godišnje – planirano 310 m², realizovano 293 m²

**Održavanje i uređenje
javnih zelenih površina po
nalogu investitora (Plan i
program Vlade Brčko
distrikta BiH za 2021.
godinu)**

- ✔ Proletno i jesenje čišćenje grmova od otpadaka i orezivanje/oblikovanje – planirano 1.000 kom, realizovano 738 kom
- ✔ Permamentni monitoring sječa bolesnih, suvih i potencijalno opasnih grana/stabala sa upotrebom auto-korpe, te utovarom i odvozom na deponiju – planirano 30 h, realizovano 16 h
- ✔ Proletno izgrabljivanje, čišćenje travnjaka 1. i 2. zone na reprezentativnijim površinama grada,
- ✔ sa utovarom i odvozom – planirano 60.000 m², realizovano 50.750 m²
- ✔ Zalijevanje kružnih tokova na Ilički i kod Bolnice – planirano 2.400 m², realizovano 2.040 m²
- ✔ Okopavanje kružnih tokova Ilička/Bolnica – planirano 1.680 m², realizovano 1.560 m²
- ✔ Sadnja ruža/trajnica/ukrasnih trava/kultivara/ grmova sa pripremom zemljišta i oblikovanjem površine – planirano 537 kom, realizovano 777 kom
- ✔ Uklanjanje stare/suve, kao i sadnja nove žive ograde, uz iskop kanala - planirano 237 m¹, realizovano 170 m¹
- ✔ Formiranje potencijalnih novih cvjetnih gredica uz sadnju cvijeca – planirano 10 m², realizovano 0 m²
- ✔ Sadnja drveća sa iskopom jama 1,2x1,2x0,8 m, i ugradnjom zaštitnih letvi, traka i PVC- crijeva – planirano 195 kom, realizovano 141 kom
- ✔ Krčenje (ručno/mašinski) tankog drveća, drvenastog divljeg rastinja, korova, šiblja... do nivoa tla – planirano 800 m², realizovano 337 m²
- ✔ Orezivanje krošanja mladog drveća, van perioda vegetacije, radi oblikovanja krošnje, uz obavezan utovar i odvoz – planirano 200 kom, realizovano 149 kom
- ✔ Orezivanje krošnja srednjedobnog drveća van perioda vegetacije radi oblikovanja krošnje sa upotrebom auto korpe, te utovarom i odvozom na deponiju – planirano 20 h, realizovano 23 h
- ✔ Orezivanje grana drveća radi oslobađanja saobraćajne signalizacije/rasvjete, i slično, sa upotrebom auto-korpe – planirano 10 h, realizovano 10,5 h
- ✔ Orezivanje suvih/ bolesnih/potencijalno opasnih grana na drveću sa upotrebom auto-korpe, te utovarom i odvozom na deponiju – planirano 70 h, realizovano 63 h
- ✔ Sječa i uklanjanje drveća različite starosti ili dimenzija sa ili bez upotrebe auto-korpe bilo koje visine, ili na neki drugi primjeren i efektivan način, uz obavezan utovar i odvoz otpada - planirano 50 h, realizovano 36,5 h
- ✔ Vađenje panjeva svih dimenzija iz terena (mašinsko/ručno) – planirano 30 kom, realizovano 25 kom
- ✔ Uklanjanje ocvalih cvjetova iz cvjetnjaka i ružičnjaka – planirano 8.368 m², realizovano 3.770 m²
- ✔ Sanacija starih i/ili formiranje novih travnatih površina sa svim predradnjama po načelima struke(frezanje, humiziranje, nivelisanje, sjetva, valjanje – planirano 200 m², realizovano 351 m²

- ✔ Uklanjanje (suhih/oštećenih) ili zdravih sadnica drveća i grmlja/kultivara, i/ili presađivanje sadnica na drugo mjesto - planirano 50 kom, realizovano 481 kom
- ✔ Uklanjanje dotrajalih zaštitnih letvi, i/ili njihovo ponovno funkcionalno učvršćivanje i uvezivanje uz stablo sa vezicama - planirano 200 kom, realizovano 162 kom
- ✔ Tretiranje hemijskim sredstvima na betonskim površinama - planirano 10.000 m², realizovano 7.908 m²
- ✔ Otresanje teškog i mokrog snijega sa grana mladih i kultivisanih ukrasnih sadnica čiji se habitus može poremetiti usljed djelovanja snijega - planirano 100 kom, realizovano 300 kom
- ✔ Uklanjanje i zbrinjavanje rastresitog otpada sa zelenih površina - planirano 20 m³, realizovano 10,2 m³
- ✔ Mašinsko/ručno ravnjanje terena - planirano 300 m², realizovano 350 m²
- ✔ Košenje gradskog parka - planirano 353.934 m², realizovano 303.372 m²
- ✔ Košenje ostalih nepredviđenih javnih površina - planirano 20.000 m², realizovano 20.000 m²
- ✔ Orezivanje topijara - planirano 30 kom, realizovano 30 kom
- ✔ Utovar i dovoz plodne zemlje (koju je nabavio Investitor) na lokaciju sadnje/sjetve ili kultivisanja unutar Brčko distrikta BIH - planirano 100 m³, realizovano 16.5 m³
- ✔ Ostale aktivnosti koje nisu obuhvaćene planom - planirano 30 h rada NK radnika, realizovano 106 h;

Vanplanske aktivnosti

Pružanje usluga trećim licima (pravnim i fizičkim) prema zahtjevu, po cjenovniku preduzeća

- ✔ Služba za javnu higijenu realizovala je više vanrednih usluga (većinom košenje, orezivanja i sječe stabala) trećim licima ili po nalogu investitora;

Održavanje prohodnosti puteva u zimskom periodu

Projekat/Aktivnost	Rezultat
<i>Održavanje prohodnosti puteva u gradskoj zoni</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✔ Od 01.11.2021. do 31.12.2021. godine realizovan je ugovor o održavanju prohodnosti puteva u zimskom periodu na području grada LOT 1 (ugovor se realizuje do 30.04.2022.) ✔ U ovom periodu na poslovima održavanja prohodnosti puteva obezbijeđeno je stalno dežurstvo uz angažman specijalnih vozila ✔ Zaposlenici Službe za javnu higijenu angažovani na čišćenju snijega i kamenog agregata, a za rad na vozilima bili su angažovani vozači Službe za upravljanje otpadom.

Zbrinjavanje napuštenih pasa

Projekat/Aktivnost	Rezultat
<i>Rad Azila za napuštene životinje</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✔ Broj intervencija ekipa na terenu - 360 ✔ Broj odraslih pasa uklonjenih sa ulica - 334 ✔ Broj štenadi uklonjenih sa ulice - 223 ✔ Broj pasa preuzetih iz azila od strane vlasnika - 28 ✔ Broj pasa poznatih vlasnika (ostavljenih u azilu) - 114

-
- ✓ Trijaža (eutanzija) – odraslih pasa 8
 - ✓ Eutanzija štenadi – 0
 - ✓ Uginuća pasa – 53 odraslih pasa i 22 štenaca
 - ✓ Broj udomljenih pasa iz azila – 212
 - ✓ Zahtjevi za vanrednim intervencijama – 183
 - ✓ Utrošeno blizu 30.000 kg hrane za pse
 - ✓ Riješeno 240 zahtjeva građana
 - ✓ Uklonjeno 467 kg lešina sa javnih površina
-

12. FINANSIJSKI POKAZATELJI POSLOVANJA ZA 2021. GODINU

U savremenim uslovima poslovanja, nije moguće zamisliti upravljanje poslovanjem i razvojem preduzeća bez kvalitetnih finansijskih informacija.

Informacijske potrebe pojedinih korisnika (osnivača, zaposlenih, zajmodavaca, dobavljača i ostalih povjerilaca, kupaca i dr.) mogu biti različite, a zavise prvenstveno od karaktera i vrste odluke koju korisnik informacije treba da donese.

Cilj sastavljanja finansijskih izvještaja jeste da se korisnicima pruže bitne informacije o imovinskom, prinosnom i finansijskom položaju preduzeća.

Tabelarni prikazi koji slijede u izvještaju prezentuju računovodstvene podatke neophodne za sagledavanje ostvarenih rezultata poslovanja.

Racionalizacija svih troškova i efikasnije poslovanje, te stalna finansijska kontrola, upravljanje obrtnim kapitalom i upravljanje novčanim sredstvima su neizostavne odrednice koje su doprinijele uspješnom poslovanju Preduzeća.

Prezentovani finansijski izvještaji sastavljeni su u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Brčko distrikta BiH, Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS), Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i Pravilnika o računovodstvenim politikama JP „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH.

U nastavku su prikazani Bilans stanja, Bilans uspjeha i Izvještaj o novčanim tokovima za tri poslednje godine, a finansijska analiza izvršena za izvještaje koji se odnose na period 01.01.-31.12.2021. godine:

12.1. Bilans uspjeha

Finansijska analiza Bilansa uspjeha predstavlja analizu prihoda i rashoda, čijim se sučeljavanjem dobija finansijski rezultat.

U 2021. godini Preduzeće je ostvarilo ukupne prihode u iznosu od 47.475.460 KM, ukupne rashode u iznosu od 46.106.675 KM, te finansijski rezultat u iznosu 1.368.995 KM.

	2019.	2020.	2021.
Poslovni prihodi	42.932.981	44.180.364	46.148.904
Prihodi od prodaje učinaka	42.891.815	44.144.086	46.133.539
Ostali poslovni prihodi	41.166	36.278	15.365
Poslovni rashodi	41.602.685	43.800.615	44.922.452
Nabavna vrijednost prodane robe	26.289.779	28.079.152	29.781.741
Materijalni troškovi	2.134.998	2.156.907	2.185.070
Troškovi plata i ostalih ličnih primanja	10.396.177	10.772.495	10.057.594
Troškovi proizvodnih usluga	862.715	788.032	753.558
Amortizacija	1.387.257	1.507.601	1.565.347
Nematerijalni troškovi	531.759	496.428	579.142
Dobit od poslovnih aktivnosti	1.330.296	379.749	1.226.452
Poslovni gubitak			
Finansijski prihodi	256.135	180.015	255.912
Finansijski rashodi	81.915	71.572	58.150
Dobit iz finansijske aktivnosti	174.220	108.443	197.762
Gubitak iz finansijske aktivnosti	-	-	-
Dobit redovne aktivnosti	1.504.516	488.192	1.424.214
Gubitak redovne aktivnosti			
Ostali prihodi i dobici	846.315	1.140.147	1.070.854
Ostali rashodi i gubici	1.450.257	448.025	1.126.073
Dobit po osnovu ostalih prihoda i rashoda	-	692.122	-
Gubitak po osn.ost. prihoda i rashoda	603.942	-	55.219
Dobit prije oporezivanja	900.574	1.180.314	1.368.995
Gubitak poslovanja prije poreza	-	-	-
Porez na dobit	-	-	-
Neto dobit	900.574	1.180.314	1.368.995
Neto gubitak perioda	-	-	-
Prosječan broj zaposlenih	476	477	455

12.1.1. Poslovni prihodi

U Bilansu uspjeha poslovni prihodi su iskazani u iznosu od 46.148.904 KM, odnose se na prihode od prodaje učinaka i ostale poslovne prihode, ostvareni su u iznosu većem za 4,46% u odnosu na prethodnu godinu, a struktura istih data je u sljedećem pregledu:

r/b	Opis	2020.	2021.	Indeks
	1	2	3	3/2
1.	Prigodi od prodaje el.energije	36.531.498	38.590.715	105,64
2.	Prihodi od prodaje vode	2.185.735	2.187.608	100,09
3.	Prihodi od usluga odvoza smeća	2.444.315	2.431.751	99,49
4.	Prihodi od ostalih usluga koje pruža RJ Elektrodistribucija	650.967	615.535	94,56
5.	Prihodi od ostalih usluga koje pruža RJ Vodovod i kanalizacija	159.277	155.619	97,70
6.	Prihodi od fiksnih naknada za cijenu vodnih usluga	619.393	630.694	101,82
7.	Prihodi od ostalih usluga koje pruža RJ Čistoća	1.552.900	1.521.617	97,99
8.	Ostali poslovni prihodi	36.279	15.365	42,35
	U K U P N O:	44.180.364	46.148.904	104,46

Najznačajnije učešće u poslovnim prihodima imaju prihodi od prodaje električne energije **83,62%**, zatim prihodi od usluga odvoza smeća 5,27%, prihodi od prodaje vode 4,74%, prihodi od ostalih usluga čistoće 3,30%, i td.

12.1.2. Poslovni rashodi

Poslovni rashodi iskazani su u iznosu od 44.922.452 KM i veći su za 2,56% u odnosu na poslovne rashode prethodne godine. U odnosu na prošlu godinu povećani su troškovi nabavke el. energije, materijalni troškovi, troškovi amortizacije i nematerijalni troškovi.

Struktura poslovnih rashoda data je u tabeli ispod:

R.b.	Opis	2020.	2021.	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nabavna vrijednost el. energije	28.079.152	29.781.741	106,06
2.	Materijalni troškovi	2.156.907	2.185.070	101,31
3.	Troškovi plata i ostalih primanja zaposlenih	10.772.495	10.057.594	93,36
4.	Troškovi proizvodnih usluga	788.032	753.558	95,63
5.	Amortizacija	1.507.601	1.565.347	103,83
6.	Nematerijalni troškovi	496.428	579.142	116,66
	UKUPNO	43.800.615	44.922.452	102,56

Troškovi nabavne vrijednosti električne energije u 2021. godini ostvareni su u iznosu od 29.781.741 KM i u odnosu na prethodnu godinu veći su za 6,06% ili nominalno izraženo za 1.702.589 KM. Veći troškovi nabavke električne energije posljedica su veće ulazne cijene električne energije, koja je za

2020. godinu iznosila 10,2953 f/kWh, a u 2021. godini prosječna ulazna cijena je iznosila 10,4260 f/kWh, ali i veće količine nabavljene električne energije. U 2021. godini je nabavljeno 285.648.775 kWh, što je za 12.911.304kWh više nego u 2020. godini.

Materijalni troškovi ostvareni su u iznosu od 2.185.070 KM i veći su u odnosu na 2020. godinu za 1,31%. U materijalne troškove su evidentirani troškovi materijala za izradu učinaka (utrošeni i potrošni materijal, troškovi rezervnih dijelova za treća lica), troškovi režijskog materijala (utrošene auto gume, HTZ oprema, materijal za čišćenje i održavanje, rezervni dijelovi, kancelarijski materijal isl), te troškovi goriva i energije (gorivo, maživo, ulje, utrošena el. energija) i td. Potrebno je napomenuti da je tokom 2021. godine, došlo je do vrtoglavog povećanja cijena vodovodnog, elektro i građevinskog materijala, što je dovelo do problema u realizaciji nabavke istih. Navedeno povećanje materijalnih troškova ne iskazuje realno povećanje iz razloga što je značajan broj tendera poništen, dobavljači su povlačili ponude i nije došlo do realizacije istih.

Realno povećanje cijena materijala će se odraziti u 2022. godini.

Troškovi plata i ostalih primanja zaposlenih ostvareni su u iznosu od 10.057.594 KM i manji su u odnosu na 2020. godinu za 6,64% ili 714.901 KM. Uglavnom su smanjeni svi troškovi koji čine grupu 52, osim troškova materijalne pomoći zaposlenim zbog značajnog broja umrlih zaposlenika i članova uže porodice za koje se po Pravilniku o platama i drugim primanjima zaposlenih u JP „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH isplaćuje materijalna pomoć, ali i zbog uvećanog troška otpremnina zbog odlaska u penziju kolega koji su ispunili uslove za penzionisanje.

U troškove plata i ostalih primanja zaposlenih ulaze: troškovi bruto plata, troškovi naknade za topli obrok, otpremnine u penziju, materijalne pomoći zaposlenim, troškovi službenih putovanja, troškovi naknada članovima UO, troškovi naknada po osnovu Ugovora o djelu i Ugovora o privremenim i povremenim poslovima i sl.

Troškovi proizvodnih usluga ostvareni su u iznosu od 753.558 KM i manji su za 4,37% u odnosu na 2020. godinu. U odnosu na prošlu godinu značajno su smanjeni troškovi iznajmljivanja i zakupa (klizalište, radne mašine), ali su i značajno povećani troškovi održavanja (održavanje i servisiranje pumpnih postrojenja te održavanje i servisiranje teretnih vozila i radnih mašina). U troškove proizvodnih usluga ulaze troškovi transportnih usluga, troškovi usluga održavanja (tekuće održavanje stalnih sredstava – objekti, vozila, mehanizacija, aplikativni softveri isl), troškovi zakupa (iznajmljivanje radnih mašina, zemljišta za rerervoar vode), troškove reklame (oglašavanje po ugovorima, emitovanje oglasa i priloga, reklamni materijal), te troškove ostalih usluga (usluge održavanja higijene, zaštitarske usluge, štampanje obrasca računa isl.).

Troškovi amortizacije ostvareni su u iznosu od 1.565.347 KM i veći su u odnosu na prethodnu godinu za 3,83% što pokazuje da je dio planiranih stalnih sredstava nabavljen i stavljen u upotrebu. Amortizacija materijalne i nematerijalne imovine obračunata je primjenom stopa amortizacije utvrđenih Računovodstvenim politikama preduzeća.

Nematerijalni troškovi ostvareni su u iznosu od 579.142KM i veći su u odnosu na 2020. godinu za 16,64%. U nematerijalne troškove ulaze: troškovi neproizvodnih usluga (troškovi stručnog usavršavanja, obuke za rukovanje radnim mašinama i uređajima, usluge certifikacijskog audita, troškovi advokatskih usluga, troškovi revizorskih usluga, troškovi konsultantskih usluga, usluge notara i sudskih vještaka, troškovi zdravstvenih usluga – sistematski pregledi isl), troškovi reprezentacije (reprezentacija u poslovnim prostorijama i ugostiteljskim objektima), troškovi premije osiguranja (premije za osiguranje radnika od posledica nesrećnog slučaja, osiguranje putničkih i teretnih vozila), bankarske usluge (troškovi platnog prometa i troškovi bankarskih garancija), telefonske usluge (troškovi fiksne i mobilne telefonije, te ostale poštanske i telekomunikacione usluge), troškovi poreza (porez na imovinu, porez za šume, registracije vozila, regulatornih naknada

za DERK), članarine privrednim komorama i ostali nematerijalni troškovi (troškovi oglašavanja u službenom glasniku, administrativne i sudske takse, takse na presude osnovnog suda isl.).

Sučeljavanjem poslovnih prihoda i poslovnih rashoda ostvaren je poslovni dobitak u iznosu od 1.226.452 KM.

12.1.3. Finansijski prihodi

U Bilansu uspjeha, finansijski prihodi su iskazani u iznosu od 255.912 KM i veći su u odnosu na 2020. godinu za 42,16%, a odnose se prihode od obračunatih zatezних kamata za dane kašnjenja po osnovu redovnih potraživanja od pravnih i fizičkih lica za komunalne usluge, kamate po presudama u korist preduzeća, proteste bankatskih garancija isl.

12.1.4. Finansijski rashodi

Finansijski rashodi su iskazani u iznosu od 58.150 KM, a odnose se na kamate po revolving kreditima 44.320 KM, kamate po dugoročnom kreditu 9.108, te zatezne kamate po sudskim presudama. Rashodi kamate obuhvataju kamatu obračunatu na primljene kredite, koja se evidentira u bilansu uspjeha za period na koji se odnose, a u skladu sa načelom uzročnosti.

12.1.5. Ostali prihodi

Ostali prihodi ostvareni su u iznosu od 1.070.854 KM, a odnose se na prihode od naplaćenih potraživanja od kupaca za koje je izvršen indirektni otpis potraživanja (275.471 KM), i primitke (grantovi vlade Brčko distrikta 795.383 KM).

12.1.6. Ostali rashodi i gubitci

Na poziciji ostalih rashoda i gubitaka iskazan je iznos od 1.126.073 KM koji se odnosi na manjkove na zalihama materijala 2.333 KM, rashode po osnovu ispravke vrijednosti potraživanja (indirektni otpis) 243.089 KM, rashode po osnovu pravosnažnih sudskih presuda 1.850 KM, troškove sudskog postupka 55.759 KM, otpis zaliha materijala i rezervnih dijelova 54.631 KM, naknade šteta po presudama (materijalne i nematerijalne) – ujedi pasa lualica i načinjene materijalne štete, te naknade štete po sporazumu u iznosu od 112.708 KM, izdatke za ostale materijalne troškove 1.500 KM, naknadno utvrđene ostale rashode 2.349 KM, gubitke iznad dozvoljenih i nenaplaćene rashode bolovanja u iznosu od 99.832 KM, grantove za izgradnju TS 504.781 KM, rashode iz ranijih godina 47.241 KM (bolovanje preko 42 dana) isl.

Sučeljavanjem ukupnih prihoda i rashoda i gubitaka, Preduzeće je period 01.01.-31.12.2021. godine iskazalo dobit perioda u iznosu od 1.368.995 KM.

UPOREDNI PREGLED PLANIRANIH I OSTVARENIH PRIHODA I RASHODA

R/B	PRIHODI	PLANIRANO 01.01.- 31.12.2021.	OSTVARENO 01.01 - 31.12.2020.	OSTVARENO 01.01 - 31.12.2021.	%	%
	1	2	3	4	4/3	4/2
1.	Prihodi od prodaje učinaka	46.330.000	44.144.086	46.133.539	104,51	99,58
2.	Finansijski prihodi	230.000	180.014	255.912	142,16	111,27
3.	Ostali poslovni prihodi	60.000	36.278	15.365	42,35	25,61
4.	Prihodi na osnovu nap. ind.otpisanih potraživanja	140.000	477.451	275.471	57,70	196,77
5.	Primitci (Grant Vlade) i ostali nepomenuti prihodi	1.190.000	662.697	795.383	120,02	66,84
	UKUPNO PRIHODI	47.950.000	45.500.526	47.475.670	104,34	99,01
	TROŠKOVI	01.01.- 31.12.2021.	01.01 - 31.12.2020.	01.01 - 31.12.2021.	%	%
1.	Nabavna vrijednost robe - el. energija	30.000.000	28.079.152	29.781.741	106,06	99,27
50	Nabavna vrijednost prodate robe	30.000.000	28.079.152	29.781.741	106,06	99,27
2.	Troškovi utrošenog/potrošnog materijala	1.717.800	1.065.305	1.063.338	99,82	61,90
3.	Utrošena energija i gorivo	931.000	953.719	1.047.083	109,79	112,47
4.	Utrošeni rezervni dijelovi	109.000	54.303	30.332	55,86	27,83
5.	Otpis sitnog inventara i auto guma	73.000	83.580	44.317	53,02	60,71
51	Materijalni troškovi	2.830.800	2.156.907	2.185.070	101,31	77,19
6.	Bruto plate	9.137.587	9.580.853	8.837.125	92,24	96,71
7.	Troškovi službenih putovanja zaposlenih	18.000	5.294	4.410	83,30	24,50
8.	Troškovi ostalih primanja zaposlenih	899.413	774.610	813.146	104,97	90,41
9.	Naknade članovima UO	65.000	62.443	55.753	89,29	85,77
10.	Naknade po osnovu Ugovora o djelu	200.000	349.295	347.160	99,39	173,58
52	Troškovi plata i ostalih primanja zaposlenih	10.320.000	10.772.495	10.057.594	93,36	97,46
11.	Troškovi usluga izrade i dorade učinaka	100.000	57.742	60.800	105,30	60,80
12.	Troškovi transportnih usluga	20.000	0	70	/	/
13.	Troškovi usluga održavanja	727.000	408.658	474.722	116,17	65,30
14.	Troškovi zakupa i iznajmljivanja	63.000	96.900	7.880	8,13	12,51
15.	Troškovi reklame i sponzorstva	45.000	36.335	51.631	142,10	114,74
16.	Troškovi ostalih usluga	281.910	188.397	158.455	84,11	56,21
53	Troškovi proizvodnih usluga	1.236.910	788.032	753.558	95,63	60,92
17.	Troškovi amortizacije	1.535.000	1.507.601	1.565.347	103,83	101,98
54	Amortizacija i troškovi rezervisanja	1.535.000	1.507.601	1.565.347	103,83	101,98

Izveštaj o radu i finansijskom poslovanju JP „Komunalno Brčko“ za 2021. godinu

18.	Troškovi neproizvodnih usluga	142.540	74.208	126.694	170,73	88,88
19.	Troškovi reprezentacije	30.000	7.805	13.028	166,92	43,43
20.	Troškovi premija osiguranja	70.000	61.696	78.283	126,89	111,83
21.	Troškovi bankarskih usluga	95.500	72.917	50.730	69,57	53,12
22.	Troškovi poštanskih i telekomunikacionih usluga	67.550	84.127	73.604	87,49	108,96
23.	Troškovi poreza, naknada i taksi	192.000	142.934	142.513	99,71	74,23
24.	Troškovi članarina	1.700	1.380	1.440	104,35	84,71
25.	Ostali nematerijalni troškovi	48.000	51.360	92.850	180,78	193,44
55	Nematerijalni troškovi	647.290	496.428	579.142	116,66	89,47
26.	Finansijski rashodi	100.000	71.572	58.150	81,25	58,15
56	Finansijski rashodi	100.000	71.572	58.150	81,25	58,15
27.	Ostali rashodi	930.000	448.025	1.126.073	251,34	121,08
57	Ostali rashodi i gubitci	930.000	448.025	1.126.073	251,34	121,08
	UKUPNO TROŠKOVI	47.600.000	44.320.212	46.106.675	104,03	96,86
	FINANSIJSKI REZULTAT	350.000	1.180.314	1.368.995	115,99	/

12.2. Bilans stanja

Bilans stanja predstavlja trenutnu sliku imovinske situacije preduzeća, odnosno veličinu i strukturu sredstava i izvora sredstava na osnovu kojih se može vidjeti materijalni odnosno finansijski položaj preduzeća.

	2019.	2020.	2021.
AKTIVA			
Stalna sredstva	10.786.015	9.797.683	9.296.515
Nematerijalna sredstva	955.459	805.460	669.698
Nekretnine, postrojenja i oprema	9.825.853	8.992.223	8.626.817
Obrtna sredstva	12.437.851	16.120.377	15.763.104
Zalihe	2.196.579	2.273.454	2.194.459
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	569.967	2.222.569	1.929.577
Kratkoročna potraživanja	9.630.427	11.575.300	11.598.190
Aktivna vremenska razgraničenja	40.878	49.054	40.878
Poslovna aktiva	23.223.866	25.918.060	25.059.619
Vanbilansna aktiva	137.937.567	137.937.567	137.937.567
Ukupna aktiva	161.161.433	163.855.627	162.997.186
PASIVA			
Kapital	6.161.563	7.341.877	14.686.141
Osnovni kapital	2.000	2.000	5.977.268
Rezerve	700.000	700.000	1.880.315
Neraspoređena dobit	5.459.563	6.639.877	6.828.558
Gubitak do visine kapitala	-	-	-
Dugoročna rezervisanja	435.067	598.823	871.268
Dugoročne obaveze	6.921.166	6.258.674	-
Kratkoročne obaveze	8.044.117	8.939.586	7.140.054
Pasivna vremenska razgraničenja	1.661.953	2.779.100	2.362.156
Poslovna pasiva	23.223.866	25.918.060	25.059.619
Vanbilansna pasiva	137.937.567	137.937.567	137.937.567
Ukupna pasiva	161.161.433	163.855.627	162.997.186

12.2.1. Stalna sredstva i dugoročni plasmani

U Bilansu stanja na dan 31.12.2021. godine, stalna sredstva su iskazana u neto iznosu od 9.296.515 KM, od čega se 669.698 KM odnosi na nematerijalna stalna sredstva, dok se 8.622.114 KM odnosi na nekretnine postrojenja i opremu, te 4.703 KM na ostala (specifična) stalna materijalna sredstva. Iznos stalnih sredstva je manji u odnosu na prošlu godinu za 5,12% iz razloga što nije bilo značajnijih ulaganja u materijalnu i nematerijalnu imovinu.

12.2.2. Tekuća sredstva

Vrijednost tekućih sredstava iskazana je u iznosu od 15.763.104 KM, a odnose se na:

- a) Zalihe materijala, rezervnih dijelova i sitnog inventara u iznosu od.... 2.194.459 KM
- b) Gotovinu i gotovinske ekvivalente u iznosu od1.929.577 KM
- c) Kratkoročna potraživanja11.598.190 KM
- d) Aktivna vremenska razgarničenja40.878 KM

12.2.2.1. Zalihe materijala, rezervnih dijelova i sitnog inventara

Zalihe materijala, rezervnih dijelova i sitnog inventara na dan 31.12.2021. godine iskazane su u iznosu od 2.194.459 KM, a odnose se na:

- a) Sirovine i materijal u skladištu 2.070.971 KM
- b) Sitan inventar na zalihi 123.488 KM

12.2.2.2. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti iskazani su u iznosu od 1.929.577 KM i odnose se na stanje novčanih sredstava na transakcionim računima u bankama i gotovinu u blagajni.

12.2.2.3. Kratkoročna potraživanja

U Bilansu stanja ukupna kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 11.598.190 KM, a njihova struktura data je u sledećem pregledu:

- a) Potraživanja od kupaca u zemlji 10.773.253 KM
- b) Potraživanja za zatezne kamate 717.847 KM
- c) Potraživanja od fondova za bolovanja 107.090 KM

12.2.2.4. Kratkoročna potraživanja od kupaca

Struktura potraživanja od kupaca data je u tabeli ispod:

	Redovna potraživanja	Sporna potraživanja	Ispravka vrijednosti	Neto vrijednost
Isporuka el. energije	7.037.060,07	2.347.734,02	2.268.896,76	7.115.897,33
Isporuka vode	370.463,40	1.360.416,05	406.778,33	1.324.101,12
Usluge odvoza smeća	494.897,42	1.439.036,13	342.130,11	1.591.803,44
Ostale usluge preduzeća	741.450,73	737.816,79	737.816,79	741.450,73
	8.643.871,62	5.885.002,99	3.775.621,99	10.773.252,62

Ukupna bruto potraživanja od kupaca na dan 31.12.2021. godine iznose 14.528.874,61. Ispravka vrijednosti potraživanja iznosi 3.755.621,99 KM i čini 25,99% ukupne bruto vrijednosti potraživanja

od kupaca. Neto vrijednost potraživanja iznosi 10.773.253 KM i manja je za 1,26% u odnosu na prethodnu godinu. Tokom 2021. godine naplaćeno je 97,91% fakturisane realizacije, ali treba napomenuti da je, zahvaljujući aktivnostima na naplati potraživanja, naplaćeno i 1.065.622 KM potraživanja iz ranijeg perioda. Iznos spornih potraživanja je u cijelosti utužen, a Preduzeće redovno obračunava zakonsku zateznu kamatu kupcima za sva potraživanja kojima je istekao period dospijeća naznačen na računu.

12.2.2.5. Potraživanja za zatezne kamate

Potraživanja za zatezne kamate se odnose na kamate obračunate na račune za komunalne usluge koji nisu uplaćeni u valuti plaćanja, a struktura istih data je u nastavku:

Potraživanja	Iznos u KM
Potraž. za zatezne kamate - el.energija	285.678
Potraž. za zatezne kamate - voda	252.967
Potraž. za zatezne kamate - odvoz smeća	179.202
UKUPNO	717.847

12.2.2.6. Potraživanja od fondova za bolovanje

Potraživanja od fondova iskazano je u iznosu od 107.090 KM, a odnosi na potraživanja po osnovu porodijskog bolovanja i bolovanja preko 42 dana.

12.2.2.7. Aktivna vremenska razgraničenja

Aktivna vremenska razgraničenja iskazana su u iznosu od 40.878 KM, a odnose se na unaprijed plaćene premije osiguranja zaposlenih od posledica nesrećnog slučaja.

12.2.3. Kapital

Na dan bilansiranja, na poziciji kapitala iskazan je iznos od 14.686.141 KM, od čega se na državni kapital odnosi 5.977.268 KM (u julu mjesecu je izvršen upis kapitala u iznosu od 5.975.268 KM, koji se vodio na dugoročnim obavezama – obaveze prema osnivaču koje se mogu konvertovati u kapital), na zakonske rezerve 1.880.315 KM (Odlukom UO, dobit iz 2020. godina raspoređena je na zakonske rezerve), na neraspoređenu dobit iz ranijih godina 5.459.563 KM, te na neraspoređenu dobit izvještajne godine 1.368.995 KM.

12.2.4. Dugoročna rezervisanja

Dugoročna rezervisanja iskazana su u iznosu od 871.268 KM, a odnose se na rezervisanja za započete sudske postupke koji su pokrenuti protiv Preduzeća 162.558 KM i ostale unaprijed naplaćene odložene prihode – subvencije 708.710 KM.

12.2.5. Kratkoročne obaveze

Na poziciji kratkoročnih obaveza u Bilansu stanja iskazan je iznos od 7.140.054 KM, koji se odnosi na sledeće obaveze:

- Kratkoročne finansijske obaveze..... 756.567 KM
- Obaveze iz poslovanja.....5.424.790 KM
- Obaveze po osnovu plata, naknada i ostalih primanja zaposlenih 846.621 KM
- Druge obaveze..... 7.093 KM
- Obaveze za PDV 104.274 KM
- Obaveze za poreze na teret troškova 709 KM

12.2.5.1. Kratkoročne finansijske obaveze

Kratkoročne finansijske obaveze iskazane su u iznosu od 756.567 KM i odnose se na obaveze po revolving kreditima 500.000 KM (odobreni okvir iznosi 3.000.000 KM), kratkoročni dio dugoročnih kredita 255.262 KM i obaveze za pogrešne uplate u iznosu od 1.305 KM.

12.2.5.2. Obaveze iz poslovanja

Obaveze iz poslovanja iskazane su u iznosu od 5.424.790 KM, a odnose se na:

- Primljene avanse..... 744.593 KM
- Obaveze prema dobavljačima 4.680.197 KM

Od navedenog iznosa obaveza prema dobavljačima, na obaveze prema Elektroprivredi RS – dobavljaču za isporučenu električnu energiju odnosi se 3.864.887 KM, odnosno faktura za mesec 12/21, koja dopijeva za plaćanje 20.01.2022. godine, a ostatak od 815.310 KM se odnosi na obaveze prema ostalim dobavljačima u zemlji i inostranstvu koje nisu dospjele za plaćanje. Iz navedenog se može zaključiti da Preduzeće na vrijeme izmiruje sve dospjele obaveze kako prema dobavljačima, tako i prema zaposlenim, državi i ostalim zainteresovanim stranama.

12.2.5.3. Obaveze po osnovu plata, naknada i ostalih primanja zaposlenih

Obaveze po osnovu plata, naknada i ostalih primanja zaposlenih iskazane su u iznosu od 846.621 KM, a odnose se na obaveze na platu za mesec 12/2021, čija struktura je data u nastavku:

- Obaveze po osnovu plata i naknada.....539.829 KM
- Obaveze po osnovu poreza na plate i naknade..... 21.123 KM
- Obaveze za doprinose po osnovu plata i naknada ... 261.698 KM
- Obaveze po osnovu bolovanja..... 23.971 KM

12.2.5.4. Druge obaveze

Druge obaveze iskazane su u iznosu od 7.093 KM, a odnose se na obaveze za naknade članovima Upravnog odbora Preduzeća u iznosu od 3.397 KM, obaveze za poreze na naknade UO u iznosu od 377 KM i obaveze za poreze po osnovu Ugovori o privremenim i povremenim poslovima u iznosu od 3.319 KM.

12.2.5.5. Obaveze za uplatu PDV

Obaveze za uplatu PDV za obračunski period iskazane su u iznosu od 104.274 KM.

12.2.5.6. Obaveze za poreze

Obaveze za poreze na teret rashoda iskazani su u iznosu od 709 KM.

12.2.6. Pasivna vremenska razgraničenja

Pasivna vremenska razgraničenja iskazana su u iznosu u 2.362.156 KM, a odnose se na obračunate ostale troškove tekućeg perioda u iznosu od 22.310 KM i odložene prihode (grant Vlade Brčko distrikta BiH namijenjen za nabavku opreme i izgradnju trafo stanica) u iznosu od 2.339.846 KM.

12.3. IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

	2019.	2020.	2021.
I GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	49.070.658	51.935.567	53.696.944
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	50.678.626	49.639.848	52.342.039
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	-	2.295.719	1.354.905
Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	1.607.968	-	-
II GOTOVINSKI TOKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI			
Prilivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti	-	84.994	92.220
Odlivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti	-	-	-
Neto prilivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti	-	84.994	92.220
Neto odlivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti	-	-	-
III GOTOVINSKI TOKOVI IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI			
Priliv gotovine iz finansijske aktivnosti	4.000.000	3.800.646	4.122.357
Odlivi gotovine iz finansijske aktivnosti	4.854.102	4.528.757	5.862.474
Neto odlivi gotovine iz finansijske aktivnosti	854.102	728.111	1.740.117
Neto prilivi gotovine iz finansijske aktivnosti	-	-	-
UKUPNI PRILIVI GOTOVINE	53.070.658	55.821.207	57.911.521
UKUPNI ODLIVI GOTOVINE	55.532.728	54.168.605	58.204.513
NETO PRILIVI GOTOVINE	-	1.652.602	-
NETO ODLIVI GOTOVINE	2.462.070	-	292.992
GOTOVINA NA POČETKU IZVJ.PERIODA	3.032.037	569.967	2.222.569
GOTOVINA NA KRAJU IZVJ.PERIODA	569.967	2.222.569	1.929.577

U prethodnoj tabeli su prikazane informacije o izvorima i upotrebi gotovine tokom 2021. godine.

12.4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

Preduzeće je u svom redovnom poslovanju u različitom obimu izloženo finansijskim rizicima i to:

- Tržišnim rizicima,
- Riziku likvidnosti,
- Kreditnom riziku

Upravljanje rizicima u Preduzeću je usmjereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Preduzeća u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta.

12.4.1. Tržišni rizik

(a) Rizik od promjene kursa stranih valuta

Preduzeće je izloženo riziku od promjene kursa stranih valuta prilikom poslovanja u zemlji i inostranstvu, a koji proističu iz poslovanja sa različitim valutama, prvenstveno EUR. Devizni rizik nastaje u slučajevima neusklađenosti finansijskih sredstava i obaveza izraženih u stranoj valuti sa valutnom klauzulom. U mjeri u kojoj je to moguće, Preduzeće minimizira rizik kroz minimiziranje otvorene devizne pozicije.

(b) Rizik od promjene kamatnih stopa

Preduzeće je izloženo raznim rizicima koji kroz efekte promjena visine tržišnih kamatnih stopa djeluju na njegov finansijski položaj i tokove gotovine. Preduzeće je izloženo riziku promjene kamatnih stopa u mjeri u kojoj kamatonosna sredstva i kamatonosne obaveze dospijevaju za naplatu u različito vrijeme i različitim iznosima.

12.4.2. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da Preduzeće neće biti u mogućnosti da finansira sredstva odgovarajućim izvorima finansiranja sa stanovišta rokova i stopa i rizik nemogućnosti da se sredstvo realizuje po razumnoj cijeni u odgovarajućem vremenskom okviru.

Preduzeće upravlja likvidnošću sa ciljem da osigura da izvori finansiranja budu raspoloživi za izmirenje obaveza u trenutku njihovog dospjeća. Preduzeće neprekidno procjenjuje rizik likvidnosti identifikovanjem i praćenjem promjena u izvorima finansiranja potrebnim za ispunjenje postavljenih ciljeva, a u skladu sa poslovnom strategijom preduzeća.

12.4.3. Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik nastanka finansijskih gubitaka Preduzeća kao rezultat kašnjenja klijenata ili druge ugovorene strane u izmirivanju ugovorenih obaveza. Kreditni rizik se prvenstveno vezuje za izloženost Preduzeća po osnovu gotovine i gotovinskih ekvivalenata, depozita u bankama i finansijskim institucijama, potraživanja od pravnih i fizičkih lica i preuzetih obaveza. Obezbjedenje od kreditnog rizika uspostavljeno je preduzimanjem određenih mjera i aktivnosti na nivou preduzeća, a koje se ogledaju kroz reprogramiranje duga, kompenzacija/cesija sa pravnim licima, utuženja, vansudka poravnanja isl.

12.5. IZABRANI FINANSIJSKI PODACI

	2019.	2020.	2021.
Izabrani podaci iz bilansa uspjeha			
Poslovni prihodi	42.932.981	44.180.364	46.148.904
Prihodi od prodaje	42.891.815	44.144.086	46.133.539
Poslovni rashodi	41.602.685	43.800.615	44.922.452
EBIT	1.371.045	415.043	1.269.237
EBIT marža	3,20%	0,94%	2,75%
EBITDA	2.758.302	1.922.644	2.834.584
EBITDA marža	6,43%	4,36%	6,14%
Neto dobit	900.574	1.180.314	1.368.995
Neto profitna marža	2,10%	2,67%	2,97%
Izabrani podaci iz bilansa stanja			
Gotovina i kratkoročni finansijski plasmani	569.968	2.222.569	1.929.577
Nekretnine, postrojenja i oprema	9.825.853	8.992.223	8.626.817
Poslovna aktiva	23.223.866	25.918.060	25.059.619
Finansijske obaveze	3.309.796	2.585.874	756.567
Ukupan kapital	6.161.563	7.341.877	14.686.141
Ostali ključni finansijski podaci			
Rentabilnost kapitala (ROE)	0,14	0,17	0,12
Rentabilnost imovine (ROA)	0,03	0,05	0,05
Rentabilnost investiranog kapitala (ROIC)	4,17	5,10	6,03
Koeficijent finansijske stabilnosti	0,82	0,69	0,60
Finansijske obaveze/kapital	0,53	0,39	0,05

12.6. FINANSIJSKI POKAZATELJI

Osnovno ekonomsko pravilo u poslovanju je: Poslovati profitabilno i ostati platno sposoban!

	2019.	2020.	2021.
Pokazatelji profitabilnosti			
EBITDA marža	3,20%	4,36%	6,14%
Marža poslovne (bruto) dobiti	3,10%	0,86%	2,66%
Marža neto dobiti	2,10%	2,67%	2,97%
Rentabilnost kapitala (ROE)	0,14	0,17	0,12
Rentabilnost ukupne imovine (ROA)	0,03	0,05	0,05
Rentabilnost investiranog kapitala (ROIC)	4,17	5,10	6,03
Pokazatelji aktivnosti			
Koeficijent obrta ukupne imovine	1,89	1,76	1,89
Koeficijent obrta kratkoročne imovine	3,54	2,82	3,00
Broj dana naplate od kupaca	77	83	86
Broj dana plaćanja dobavljačima	64	59	43
Prihodi od prodaje po zaposlenom (KM)	90.109	92.545	101.392
Troškovi osoblja po zaposlenom (KM)	21.841	22.584	22.105
Prosječan broj zaposlenih	476	477	455
Pokazatelji finansijskog stanja			
Koeficijent trenutne likvidnosti	0,07	0,25	0,27
Koeficijent ubrzane likvidnosti	1,27	1,55	1,90
Koeficijent tekuće likvidnosti	1,54	1,80	2,21
Koeficijent finansijske stabilnosti	0,82	0,69	0,60
Kapital/ukupna aktiva	0,26	0,28	0,59
Finansijske obaveze /kapital	0,53	0,39	0,05
Finansijske obaveze/EBITDA	1,19	1,49	0,27
Kapital/stalna imovina	0,57	0,75	1,58
Kapital + dugoročne obaveze /stalna imovina	0,56	1,45	1,67
Pokazatelji ekonomičnosti			
Ekonomičnost ukupnog poslovanja	1,02	1,03	1,03
Ekonomičnost poslovanja/prodaja	1,03	1,01	1,03
Ekonomičnost finansiranja	3,12	2,52	4,40
Pokazatelji zaduženosti			
Koeficijent zaduženosti	0,73	0,72	0,41
Koeficijent vlastitog finansiranja	0,27	0,28	0,59
Koeficijent finansiranja	2,76	2,53	0,70

Analiza finansijskih izvještaja je najvažniji dio cjelokupne analize poslovanja preduzeća. Analiza omogućava odgovor na pitanje kako je preduzeće poslovalo u prethodnom periodu, te kako

poboljšati rezultate u narednom periodu. Finansijska analiza predstavlja važan alat koji menadžment preduzeća koristi prilikom donošenja poslovnih odluka vezanih za upravljanje poslovanjem i razvojem preduzeća.

Racio analiza, u matematičkom smislu, predstavlja operaciju stavljanja u odnos jedne bilansne pozicije prema drugoj kako bi se dobio pokazatelj koji ukazuje na slabosti ili snagu poslovanja preduzeća.

Racio pokazatelji se mogu klasifikovati u sledeće grupe:

- a) Pokazatelji profitabilnosti (rentabilnosti)
- b) Pokazatelji aktivnosti.
- c) Pokazatelji finansijskog stanja,
- d) Pokazatelji ekonomičnosti,
- e) Pokazatelji zaduženosti

12.6.1. Pokazatelji profitabilnosti

Pokazatelji profitabilnosti izražavaju snagu zarade preduzeća, odnosno pokazuju ukupni efekat likvidnosti, upravljanja imovinom i dugom u cilju ostvarivanja profita. Pokazatelji profitabilnosti se mogu svrstati u dvije grupe:

1. Pokazatelji koji pokazuju profitabilnost u odnosu prema prodaji
 1. Bruto marža profita
 2. Neto marža profita
2. Pokazatelji koji pokazuju profitabilnost u odnosu prema ulaganjima
 1. Rentabilnost imovine
 2. Rentabilnost kapitala

U 2021. godini preduzeće je ostvarilo neto dobit, a samim tim stvorilo uslove za izračunavanje pokazatelja profitabilnosti na osnovi kojih se može ocijeniti bonitet preduzeća.

Marža bruto dobiti izračunava se stavljanjem u odnos bruto dobiti i prihoda od prodaje. Što je marža bruto dobiti veća, preduzeće je uspješnije u ostvarivanju zarade.

Neto marža profita je najprecizniji pokazatelj konačnih učinaka realizovanih poslova i pokazuje koliki postotak prihoda ostaje u vidu dobiti kojom se može raspolagati. Iako javna preduzeća ne spadaju u grupu profitabilnih preduzeća, marža neto dobiti je znatno povećana u odnosu na prethodnu godinu. Pokazatelj povrata na ukupnu imovinu (ROA) pokazuje sposobnost preduzeća da korištenjem raspoložive imovine ostvari dobit.

Pokazatelj povrata na ukupni kapital (ROE) pokazuje snagu zarade u odnosu na ulaganja.

Zbog specifičnosti uslova osnivanja JP „Komunalno Brčko“ (sva infrastruktura se ne nalazi u našem vlasništvu), nego u vlasništvu našeg osnivača (nama je data na upravljanje i održavanje), izračunavanje pokazatelja ROA i ROE ne prikazuje realni prinos na kapital i prinos na imovinu. Preduzeće ostvari prihode i rashode, a samim tim i iskazanu dobit koristeći imovinu koja se ne nalazi u našem vlasništvu.

12.6.2. Pokazatelji aktivnosti

Pokazatelji aktivnosti poslovanja mjere koliko efikasno preduzeće upotrebljava svoje resurse, odnosno brzinu cirkulacije imovine u poslovnom procesu. Koeficijenti obrta imovine pokazuje koliko se puta u jednoj godini imovina pretvori u prihode, odnosno odnos između ukupnih prihoda i ukupne kratkoročne imovine. Koeficijent obrta potraživanja pokazuje koliko puta godišnje se potraživanja naplate, odnosno pretvore u novac. Pokazatelj dana vezivanja sredstava odražava prosječno vrijeme u danima kada su potraživanja nenaplaćena. Što je veći broj nenaplaćenih dana to je veća mogućnost kašnjenja u potraživanja. Prilikom tumačenja ovog pokazatelja treba uzeti u obzir uslove koje preduzeće nudi svojim kupcima. Konkretno u našem slučaju je to 25 dana po isteku mjeseca.

12.6.3. Pokazatelji finansijskog stanja

Finansijski položaj preduzeća primarno determiniše njegove mogućnosti finansiranja.

Finansijska politika, koju vodi menadžment preduzeća, kreira strategiju i taktiku finansijskog upravljanja na bazi načela i pravila finansiranja, kako bi se sa poslovno – finansijskog aspekta obezbijedili stalnost, rast i razvoj preduzeća. Dobar je onaj finansijski položaj, ako njegova finansijska ravnoteža obezbjeđuje likvidnost na dugi rok, ako je njegova finansijska struktura takva da obezbjeđuje nezavisnost preduzeća u vođenju vlastite poslovne politike i istovremeno pruža sigurnost povjericima, te ako preduzeće može obezbijediti finansiranje dijela proširene reprodukcije iz sopstvenih izvora finansiranja.

12.6.3.1. Pokazatelji likvidnosti

Pokazatelji likvidnosti imaju za cilj da ukažu na sposobnost preduzeća da izmiruje svoje kratkoročne obaveze uz održavanje potrebnog obima i strukture obrtnih sredstava i očuvanje dobrog kreditnog boniteta. Likvidnost preduzeća isključivo zavisi od priliva i odliva gotovine, dakle od cash flow toka.

U konkretnom slučaju možemo primijetiti da su u 2021. godini svi pokazatelji likvidnosti znatno bolji u odnosu na prošlu i prethodnu godinu, što pokazuje da preduzeće na vrijeme izmiruje dospelje obaveze prema povjericima.

- a) Racio trenutne likvidnosti pokazuje sposobnost preduzeća da novčanim sredstvima izmiruje dospelje obaveze, odnosno mora imati finansijsku ravnotežu između raspoloživih novčanih sredstava i dospeljih obaveza. U 2021. godini preduzeće je 1KM kratkoročnih obaveza pokrivalo sa 0,27 KM novčanih sredstava, što pokazuje da preduzeće nije bilo u stanju da kratkoročne obaveze izmiri samo novčanim sredstvima, odnosno da poređenjem sa standardnim pokazateljom, možemo zaključiti da Preduzeće nema zadovoljavajuću trenutnu likvidnost.
- b) Racio tekuće likvidnosti pokazuje sposobnost preduzeća da kratkoročnom imovinom pokrije dospelje kratkoročne obaveze. U 2021. godini 1KM kratkoročnih obaveza je bio pokriven sa 2,21 KM novčanih sredstava. U poređenju sa standardnim pokazateljom tekuće likvidnosti (2:1) možemo primijetiti da je preduzeće ostvarilo tekuću likvidnost, te da je pokazatelj tekuće likvidnosti mnogo bolji u odnosu na prethodnu godinu.
- c) Racio ubrzane likvidnosti pokazuje sposobnost preduzeća da kratkoročnom imovinom umanjenom za zalihe izmiruje dospelje kratkoročne obaveze. U 2021. godini preduzeće je 1KM kratkoročnih obaveza pokrivalo sa 1,90 KM likvidnih sredstava, što u poređenju sa propisanim standardom (>1) pokazuje da je preduzeće ostvarilo ubrzanu likvidnost.
- d) Koeficijent finansijske stabilnosti u odnosu na prethodnu godinu prikazuje stagnaciju, što predstavlja pozitivnu tendenciju jer pokazuje da je manji dio dugoročne imovine finansiran iz kratkoročnih izvora finansiranja, a što je u skladu sa pravilima finansiranja.

Pretpostavka za održavanje likvidnosti preduzeća je da su dugoročno vezana sredstva jednaka dugoročnim izvorima finansiranja, a kratkoročno vezana sredstva, kratkoročnim izvorima finansiranja. Da bi se likvidnost permanentno održavala, mobilisanje kratkoročno vezanih sredstava mora biti brže od dospijea kratkoročnih obaveza. Upotrebom strategije upravljanja gotovinom, potraživanjima od kupaca, zalihama i kratkoročnim zaduživanjem se može postići brže mobilisanje kratkoročno vezanih sredstava, čime se obezbjeđuju novčana sredstva neophodna za izmirenje dospjelih obaveza.

Kaže se da preduzeće ima finansijsku ravnotežu, ako su njegova sredstva po obimu i rokovima vezivanja jednaki obimu i vremenu raspoloživosti izvora finansiranja.

12.6.3.2. Pokazatelji ekonomičnosti

Pokazatelji ekonomičnosti mjere odnos prihoda i rashoda i pokazuju koliko se prihoda ostvari po jedinici rashoda. U pravilu pokazatelji bi trebali biti veći od 1, odnosno, što veći, to se više prihoda ostvaruje na jedinici rashoda. U našem slučaju, Preduzeće je u 2021. godini na 1KM rashoda ukupnog poslovanja ostvarilo 1,03 KM prihoda i ostvarilo pozitivno poslovanje.

12.6.3.3. Pokazatelji zaduženosti

Pokazatelji zaduženosti pokazuju do koje mjere preduzeće koristi zaduživanje kao oblik finansiranja, odnosno koji je postotak imovine nabavljen zaduživanjem. Izvori finansiranja sa vlasničkog aspekta dijele se na sopstvene i pozajmljene. Sopstvene izvore čine sopstveni kapital, koji predstavlja garantnu supstancu preduzeća jer štiti povjerioce od gubitka pozajmljenog kapitala i obezbjeđuje sigurnost u naplati potraživanja. Neto sopstveni kapital jednak je razlici između vrijednosti poslovne imovine iskazane u aktivi i ukupnih obaveza iskazanih u pasivi BS.

U našem slučaju primjećujemo da koeficijent vlastitog finansiranja, ima tendenciju rasta i da u 2021. godini iznosi 0,59% (u prošloj godini je iznosio 0,28%), odnosno da je finansiranje vršeno 0,41% iz tuđih sredstava. Standardom je propisano da pokazatelj vlastitog finansiranja bude veći od 0,50%, odnosno da se preduzeće finansira više od 50% iz vlastitih sredstava, međutim u savremenim uslovima poslovanja odstupa se od definisanog odnosa i sve veći naglasak se pridaje rezultatima koji se postižu ukupnim kapitalom tj. trajnoj snazi prihoda. U tom kontekstu toleriše se veća zaduženost preduzeća i pomijera se odnos vlastitog i tuđeg kapitala prema omjeru 30:70.

12.6.3.4. Rentabilnost investiranog kapitala

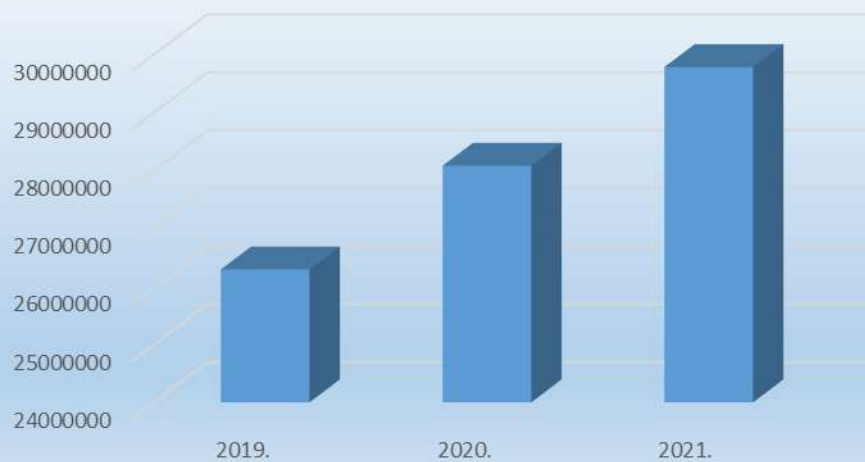
	2019.	2020.	2021.
Investirani kapital po imovini	13.737.269	12.386.128	12.359.148
Stalna imovina	9.825.853	8.992.223	8.626.817
Nematerijalna ulaganja	955.459	805.460	669.698
Neto poslovni obrtni kapital	7.824.644	10.752.832	10.338.314
Kratkoročna posl. imovina	12.437.851	16.120.377	15.763.104
Zalihe	2.196.579	2.273.454	2.194.459
Potraživanja od kupaca	9.059.275	10.910.480	10.773.253
Ostala potraživanja	571.152	664.820	824.937
Gotovina	569.967	2.222.569	1.929.577
AVR	40.878	49.054	40.878
Poslovne obaveze	(4.613.207)	(5.367.545)	(5.424.790)
Obaveze prema dobavljačima	(4.613.200)	(4.698.610)	(4.680.197)
Ostale poslovne obaveze	(7)	(668.935)	(744.593)
Investirani kapital po obavezama	21.561.913	23.138.960	22.697.462
Ukupan kapital	6.161.563	7.341.877	14.686.141
Dugoročne obaveze	7.356.233	6.857.497	871.267
Kratkoročne obaveze	8.044.117	8.939.586	7.140.054
Dugoročni finansijski plasmani	(0)	(0)	(0)
Kratkoročni finansijski plasmani	(0)	(0)	(0)
Rentabilnost investiranog kapitala			
Neto dobit	900.574	1.180.314	1.368.995
Investirani kapital	21.561.913	23.138.960	22.697.462
Rent. investiranog kapitala (ROIC)	4,17%	5,10%	6,03%

GRAFIKONI

UPOREDNI PREGLED OSTVARENIH POSLOVNIH
PRIHODA I RADHODA

TROŠKOVI NABAVKE EL. ENERGIJE

13. ZAKLJUČAK

U poslovnoj 2021. godini JP „Komunalno Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH je, uprkos pandemiji virusa SARS – CoV- 2 nastavilo stabilno poslovanje, ostvarilo pozitivan finansijski rezultat u iznosu od 1.368.995 KM, ukupne prihode u iznosu od 47.475.670 KM i ukupne rashode od 46.106.675 KM. Ostvareni rezultati posledica su racionalizacije svih troškova, kvalitetnog upravljanja obrtnim kapitalom i novčanim sredstvima, te razumijevanje osnivača za potrebama ulaganja u komunalnu infrastrukturu, što je osnov za pružanje kvalitetnih usluga kupcima komunalnih usluga.

Najznačajnije aktivnosti u 2021. godini su:

- ✓ U Osnovnom sudu Brčko distrikta BiH izvršen upis državnog kapitala u iznosu od 5.975.268,16 KM, za koji je Skupština Brčko distrikta BiH dala saglasnost u toku 2020. godine,
- ✓ Ostvarena naplata potraživanja za sve komunalne usluge u iznosu od 97,91%, te zahvaljujući intenzivnijim aktivnostima na naplati potraživanja, naplaćeno je 1.065.622 KM potraživanja iz ranijih godina,
- ✓ Pružanje komunalnih usluga realizovano na zadovoljavajućem nivou, nije bilo dužih prekida u realizaciji,
- ✓ Realizovano tekuće i investiciono održavanje elektrodistributivne mreže (100 km dalekovoda 35 kV i 410 km dalekovoda 10 kV, 8 ČTS 35/10 kV, te 480 TS 10(20)/04 kV).
- ✓ Kupcima električne energije isporučeno 254.523.527 kWh što je za 4,45% više nego u 2020. godini,
- ✓ Priključeno 221 novih kupaca na elektrodistributivnu mrežu i 268 na vodovodnu mrežu,
- ✓ Izvršena je nabavka svih TS, za koje je Brčko distrikt BiH (2018. i 2020. godine) obezbijedio finansiranje iz sredstava granta,
- ✓ U distribuciji električne energije u 2021. godini ostvareni su prosječni gubici od 10,90 %,
- ✓ Redovno vršena zamjena oštećenih rasvjetnih tijela (4.606), te postavljena dekorativna rasvjeta za vrijeme novogodišnjih praznika,
- ✓ U Fabrici vode proizvedeno 3.683.837 m³ vode,
- ✓ Redovno održavano 214 km gradske vodovodne mreže kao i lokalni vodovodi, te 170 km kanalizacione mreže,
- ✓ Izgrađen novi bunarski šaht na bunaru BŠ3 na izvorištu Stjepkovicu,
- ✓ Izvršena revitalizacija jednog bunara u lokalnom vodovodnom sistemu Islamovac – Štrepci,
- ✓ Započeli radovi na rekonstrukciji vodovodnog sistema na „Bukvičkom platou“,
- ✓ Nabavkom i instalacijom nove informatičke opreme poboljšana je sigurnost u upravljanju i kontroli procesa proizvodnje vode u Fabrici vode,
- ✓ Na vodotornju Vrankićka ugrađena dva elektromagnetna mjerača protoka vode DN 300,
- ✓ Isporučeno 351 autocisterna vode,
- ✓ Prikupljeno 30.102 tona raznog otpada
- ✓ Očišćeno 1.834.400 m² javno – saobraćajnih površina
- ✓ Oprano 6.000 m² platoa ispred zgrade Vlade,
- ✓ Pokošeno 2.592.925 m² travnjaka,
- ✓ Realizovano održavanje prohodnosti puteva u zimskom periodu 2021./2022. godine u zoni grada
- ✓ Nabavljeno 20 novih kontejnera V= 7m³
- ✓ U toku je izgradnja pretovarne stanice na gradskoj deponiji, čijom izgradnjom će biti ispunjeni svi uslovi za odvoz smeća na regionalnu deponiju u Zvornik
- ✓ Realizovan angažman na dezinfekciji javnih površina (saobraćajnica, ulica, pijaca, platoa oko zdravstvenih objekata) u skladu sa nalogima Štaba za zaštitu i spasavanje Brčko distrikta BiH u okviru aktivnosti na sprečavanju širenja bolesti COVID-19.